

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu
w tygodniu 12 arkuszy i niedziel.
Cena pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct.,
poza 7 ct.
Redakcja i Administracja Ul. Czarnieckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*,
otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, dwuroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwszy 75 ct.,
drugi 20 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 st.
kilkostronowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamę ogłasza
wolno się od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jego ces. i król. Apostolska Mość ra-
czył Najwyższem postanowieniem z dnia 8.
Września r. b. nadać najlaskawiej adjunkto-
wi Sądu powiatowego w Tyśmienicy, Janowi
Gajewskiemu, z powodu przeniesienia
go na własną prośbę w stan stałego spoczyn-
ku, tytuł sędziego powiatowego.

C. k. krajowa Rada szkolna zamiano-
wała nauczyciela Edmunda Kocha w Wo-
dnikach (pow. Bobreckiego) rzeczywistym
nauczycielem, zawiadującym stale szkołą fi-
liałną w Wodnikach.

C. k. krajowa Rada szkolna zamiano-
wała nauczyciela Jana Müllera, Walente-
go Kusibę i Konstantego Budzynow-
skiego rzeczywistymi nauczycielami szko-
ły wydziałowej w Krośnie.

Obwieszczenie.

Z powodu prac przygotowawczych do
przepadającego na dniu 30. Października
1875 losowania obligacji indemnizacyjnych
Galicyi wschodniej i zachodniej tudzież W.
księstwa Krakowskiego, ustaje począwszy
od 24. Września 1875 przepisywanie tych
obligacji, któreby przy przepisywaniu odmien-
nie dostać musiały numeru.

Po ogłoszeniu wyniku losowania prze-
pisywanie obligacji na nowo się rozpocznie.
Co się niniejszem podaje do powszechnej
wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi
funduszy indemnizacyjnych.

We Lwowie, dnia 13. Września 1875.

Ustanowiony tutejszym okólnikiem z
30. Sierpnia r. 1874 do l. 40881 z powodu
wybuchu zarazy na pograniczu rosyjskiem
trzechmilionowy okręg zarazy w powiecie Brod-
kim i Kamionieckim, znosi się; z powodu
jednak, iż zaraza panuje jeszcze w Rosyi
w miejscowościach graniczących z powiatem
Sokalskim, utrzymuje się okręg zarazy w po-
wiecie Sokalskim, do którego należą także
miejscowości: Stojanów, Romanówka, Sabin-
ówka, Suszno i Ordów powiatu Kamionec-
kiego, w których i nadal zachowywane być
mają postanowienia §. 27. ustawy z dnia
29. Czerwca r. 1868 i rozporządzenia mini-
steryalnego z dnia 7. Sierpnia r. 1863 Dz.
u. p. 118 i 119. Co się do powszechnej po-
daje wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.
Lwów, dnia 9. Września 1875.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 15. września.

Tegoroczna sesja delegacyjna nie
wroży ciekawego przebiegu obrad; sesja
Rady państwa jest jeszcze dość odległą,
ażby już dzisiaj dostarczyć mogła cieka-
wych szczegółów, więc z tego powodu ses-
ja sejmowa w Węgrzech stoi ciągle na
pierwszym planie spraw wewnętrznych. Wła-
ściwie i o sejmie węgierskim nie wiele mo-
żna napisać, bo nie przystąpił on jeszcze i
nie tak prędko przystąpi do obrad nad naj-
ważniejszymi przedmiotami a same ukonsty-
tuowanie się Izby niema wybitnego znaczenia
politycznego. Dzienniki węgierskie chciałyby
wszystko reformować za jednym zamachem i
bez wytchnienia. Zapominając o tylu rozle-
głych przedłożeniach, nad którymi sejm dłu-
go i mozolnie pracować będzie, poruszają
już dziś kwestyę, czy wskutek doświadczeń
zrobionych przy ostatnich wyborach i przy

ich sprawdzeniu nie należałoby wypełnić
niektórych luk w noweli wyborczej i zmienić
niektóre jej postanowienia. Jak wiadomo
nowela ta jest jednym z najświeższych dzieł
ustawodawczych sejmu i chociażby miała
wiele stron ujemnych, to uważaną być może
za dobrodziejstwo dla kraju już dlatego, że
wybory, które dotąd odbywały się wśród
ciągłych skandalów i podobne były raczej
do walki domowej niż do poważnego aktu
spokojnej działalności obywatelskiej, ujęła
w karby porządku i ścisłego przestrzegania
form legalnych. Pospiech wielki jest zawsze
szkodliwym w pracy ustawodawczej, więc z
tego powodu Węgrzy nie powinni obciążać
porządku dziennego bieżącej sesji parla-
mentarnej nowym nie bardzo pilnym i nie
bardzo ważnym przedmiotem, natomiast cał-
ką uwagę zwrócić należy na przygotowany
dotąd materiał ustawodawczy.

Głosy prasy włoskiej o podróży ce-
sarza Wilhelma do Medyolanu wy-
wołują słusne zdumienie. Gdy przed rokiem
rozchwał się plan tej podróży, dzienniki
włoskie oświadczyły, że późniejsze jego wy-
konanie nie będzie już miało wielkiego zna-
czenia politycznego. Było głos podyktowa-
ny przez przykre uczucie rozczarowania do
znanego, więc nikt się nim nie gorszył a
poniekąd nawet przyznawano mu słusność.
Ale prasa włoska powtarza to samo w tonie
dość chłodnym i cierpkim także dzisiaj, gdy
podróż cesarza Wilhelma do Medyolanu jest
nawet czemś więcej niż pogłoską, bo planem
zawisłym tylko od opinii lekarzy. Interes
polityczny nakazywał prasie włoskiej prze-
mawiać w całkiem innym tonie o podróży
cesarza Wilhelma. Na usprawiedliwienie
swoje przytaczają dzienniki to, że Niemcy
idą za przykładem Francuzów i putrzą na
sprzymierzeńców swoich z r. 1866. tak sa-

mo dumnie jak Francuzi na sprzymierzeń-
ców z r. 1859. Jest wiele słusności w tym
wyrzucie, ale czyż należy tak lekceważyć
własny interes dlatego, że prasa niemiecka
dająca tak częste dowody swojej niezręczno-
ści niestosownie wyrażała się o Włochach?

Niemieckiej radzie związkowej przypisują zamiar wzięcia inicjatywy
w zmianie konstytucyi co do czasu trwania
peryodów parlamentarnych. Obecnie mandat
deputowanych niemieckich a więc peryod
parlamentarny trwa trzy lata, a rada zwią-
zkowa ma się oświadczać za pięcio- lub
siedmioletnim okresem. Dłuższe lub krótsze
trwanie mandatów poselskich stanowi jedną
z tych kwestyi prawa publicznego, które w
teorii są bardzo trudne do rozstrzygnięcia,
gdy zarówno ważne powody dadzą się
przytoczyć na poparcie każdego zdania.
Dopiero w praktyce politycznej okazuje
się, które powody w danym razie, to jest
w pewnym kraju, mają większe znacze-
nie w obec panujących stosunków, instytu-
cji i pojęć, w obec usposobienia narodowe-
go i w obec zrobionych doświadczeń. Do-
piero wtedy można ocenić, gdzie jest lep-
szem trzy- a gdzie pięcio- lub sześciolietnie
trwanie mandatów. To jednakże faktem jest,
że w ostatnich czasach nowsze konstytucye
przyjęły dłuższe trwanie mandatów a na-
wet tam, gdzie dotąd peryod parlamentarny
trwał trzy lata jak n. p. w Węgrzech, z cza-
sem w opinii publicznej uzyskało stanowczą
przewagę zdanie, że należy go przedłużyć
do lat sześciu. Czy dla parlamentu niemiec-
kiego lepszym byłoby sześciolietnie trwanie
peryodu, nad tem powinno się zastanowić
dziennikarstwo niemieckie i ono jest w pier-
wszym rzędzie powołane do wypowiedzenia
stanowczego zdania. Dotąd nie spotkaliśmy
się z zdaniem umotywowanem o tej spra-

DWAJ POECI LUDOWI

II.

Klonowicz jest wierniejszym, Karpiń-
ski większym poetą — Klonowicz życie wie-
śniaka ujął w systematyczne ramy; gorycz
pewna przebiega się w opisach jego. Może ta
gorycz w sercu poety, może w samym przed-
miocie leży... Karpiński rozstrzelił pojedy-
cze sceny ludowego życia w piosnkach i kra-
nowiakach, i nie ma w sercu jego miejsca
na gorzką skargę — lutnia jego tylko do ła-
godnej piosnki strojna.

Klonowicz poprzestaje na wiernym, hi-
storycznym rzekłbym opisie obyczajów lu-
dowych, a gdy opisał urodzenie dziecka,
żałosną piosnkę matki nad kolebką, życie
jego w lesie śród trzody, ustawiczną nędzę,
pracę, śmierć, i pogrzeb śród grona pła-
czek — już skończył opowiadanie, zos-
tał nam obraz nędzy, obraz prawdzi-
wy. Karpiński sięga wyżej, dotknął się
rany, ale na nią szuka lekarstwa, i pieśnią
nabożną, tą pieśnią tak wszechzną, pełną
prostoty i natchnienia, zachęca kmiecia do
poddania i cierpliwości. Jedną wyższość ma
Klonowicz nad Karpińskim — oto nie po-
cina domownika chaty wiejskiej, zwierzę-
do trzódki, która jest jego bogactwem. Tak
było z słowiańskich czasów; tak jest dzi-
ś; z trzody wybrał sobie nawet Słowia-
nin domowego penata — a do dziś dnia kro-
cie, cielę, należą niejako do rodziny kmie-
cia. Klonowicz oddał wiernie tę przyjaźń
niezmienną wieśniaka ze zwierzęciem — by-
deku poświęcił cały, i jeden z piękniejszych
okresów swego poematu. Karpiński ominął
zwierzę — poetyczniejsza wyobraźnia kaza-
ła mu raczej patrzeć na lilje i rozmaryny
w oknach; a za liljami dojrzał krasnej twa-
rzy wiejskiej przodownicy.

Klonowicz pominął wiejską dziewczynę
— występuje ona tylko raz jako zdra-
żona kochanka, gusłami zwabiająca Iwo-
na do siebie — Karpiński z upodobaniem

śpiewa o Zosi. Początkiem hożej Zosi za-
den wiejski chłopiec nie pogardzi jako ży-
wo — toć i nie mała pociecha.

Miedzy dwoma poetami jest to po-
dobieństwo, stanowiące sympatyczny rys ich
postaci, że jak jednego tak drugiego bo-
leści zawody, skłonili do zwrócenia się ra-
czej do natury, do zbratania się z ludem.

Klonowicz nieszczęśliwy w domowym
pożyciu, prześladowany, żyjący w mierno-
ści, przy końcu życia w biedzie — na wyż-
sze społeczeństwo rzucił grom satyry, a
wzrok zniechęcony zwrócił na niską klasę —
opiewał flisów, górali i kmieci. Karpiński
czas jakiś szukał szczęścia na dworze kró-
lewskim — ale nie był to już czas Mysko-
skich i Kmitów, skromna Muza uleciała z
pośród dworaków. Doznawszy innych jeszcze
sroższych zawodów w miłości, wrócił Kar-
piński do swego niskiego domu, zakopał
się na wsi, i żył odtąd wśród ludu — ale
nie został satyrykiem jak Klonowicz, pisma
jego pokazują nam go zawsze łagodnym i
wzniosłym filozofem. Żyjąc z ludem i jeden
i drugi poeta musieli zetknąć się z nędzą,
przesądem i nadużyciem — których ślad
pozostał w ich pismach... Klonowicza i Kar-
pińskiego uderzyła smutna strona kmiecego
życia, szczupły, niezmienny zakres widno-
kręgu, dola jednostajna wśród nędzy i pra-
cy... Matka w *Rozłanji* śpiewa nad dziecin-
ną kolebką:

Nie płacz malutki! a hoduj się krzepko
Te lzy, to twojej doli przepowiednie —
Pocznasz płakać i tak aż do końca
Płaczliwa będzie piosenka twojej doli.

Karpiński zdaje się wtórować piosnce,
temi słowy: „mimo największych starań nie
ma odmiany w złym losie swoim, przezna-
czony, jak drzewo żyć, rósć, i umrzeć na
jednym miejscu.“

A smutnemi już były dzieje ludu za
Klonowicza — smutnemi zostały za Karpiń-
skiego — chociaż z wyjątkiem pojedynczych
rysów, trudnoby nam przyszło skreślić ogólniejszą jego historję. Lud polski właściwie
historji nie ma, milcząc przeszedł przez
dzieje aż do nowszych czasów; może w po-

czątkowych wiekach powstanie Masława było
ludowym wybuchem ale to powstanie zbyt
głuche w pomroce dziejów — lud w Polsce
nigdy się nie odezwał jak we Francyi w
jacquerie — lub w Niemczech w strasznym
Bauernkrieg.

Wiadomo, że w początkowych wiekach
istnienia Polski lud używając względnej wol-
ności, swobody przeniesienia się z miejsca
na miejsce, niejakkiej równowagi ciężarów ze
szlachtą, i współudziału w obronie kraju,
w XVI. wieku, w którym pisał Klonowicz,
już był uchwałami z lat 1496 i 1505 przy-
wiązany do gleby, i poddanym pana. Już
wtedy prawodawstwo nie znało kmiecia bez-
względnie — ale mówiło o nim ze względu
na panów. Słabe echo krzywd ludu zostało
w poemacie Klonowicza — żali się on na zu-
pełną ciemnotę:

Małe dziecię nie wie co to szkoła,
Błąka się w lesie i trzodę zapędza,
W służebnej nędzy rodzi się i rośnie.

Żali się na pijaństwo — i wyzywa imię
tego kto: „ognisty napój“ wymyślił:

Kto jest ów zbrodniarz — i jako się zowie?
By go przekleństwu oddać nieśmiertelnie?

Dwa wieki później, gdy pisał Karpiń-
ski, dola ludu jeszcze się nie polepszyła.
Wielu myślicieli wołało o reformę, przez
cały wiek XVII. i XVIII. — kaznodzieje jak
Skarga i Birkowski z kazalnicy wytykali
krzywdy ludu, klęski tatarskie kładąc na
karb ucisku młodszej braci. Usiłowania po-
jedyncze ku ulepszeniu stawały się coraz
częstsze, byli panowie co zniesli poddaństwo,
ale ogół został obojętny — gorliwe głosy na
sejmie, jakim był głos Rocha Jabłonowskie-
go, nie wzięły skutku, kodeks Zamoyskiego
odrzucony został — a konstytucya 3go Maja
oddala kmiecia pod opiekę prawa, ale nie
zmieniła poddańczej jego doli.

Karpiński dołączył głos swój do gło-
sów tylu innych domagających się polepsze-
nia doli ludu; ale zdaje się, że zrozumiał
jak niebezpiecznie mówić o chorobie, a nie
wakać lekarstwa — i w piosnkach ludo-

wych nie potrafił o krzywdy ludu, w pi-
smach poważniejszych tylko szeroko rozpi-
sał się o nadużyciach, o błędach w prawo-
dawstwie, i wytknął drogę reformy. W księ-
dze *O Rzeczypospolitej* domagał się zniesie-
nia poddaństwa, a ustanowienia natomiast
z darowanych gruntów dni roboczych lub
podatku.

Karpiński jest wyższym od Klonowicza
już jako poeta już jako reformator — uj-
mując się za ludem większy nacisk kładzie
na błędy instytucyi niż na przewrotność
pana. Jakoż nadużycia, ucisku, krzywdy ludu
nie należy kłaść zupełnie na karb samego
pana — niechaj część winy przyjmą dawne
wieki, błędne instytucye, błędne ogólne wy-
obrażenia, a raczej brak wyobrażenia ści-
słego o równości. Wreszcie do pewnych sta-
nów przywiązane bywają wielkie przywileje
i wielkie błędy. Wszak widzimy w kome-
dyjce XVII. wieku *Z chłopca — król* chłopca,
który nagle obudziwszy się na tronie, kła-
manym wprowadzić, ale zawsze na tronie,
przyjmuje królewskie wady i uciska podda-
nych, do których wczoraj należał. Wiadomo
jak się z poddanymi obchodzili spanoszeni
„obywatele“ rewolucyi francuskiej.

Równa część więc błędom wieku, i
słabościom ludzkiej natury, a Karpińskiemu
uznanie, że się wszędzie z częścią deklamacy-
jną rozmiął. Jeżeli w komedyi *Czynsz* dał nam
jaskrawy nieco obraz krzywd ludu, był w
swojem prawie — nadużycie mogło zgorz-
nieć i najpoczuwszy serce; ale i tu nawet oszczę-
dza autor pana bawiącego za granicą, a
obwinia go raczej o niedbalstwo jak o
okrucieństwo.

I Klonowicz i Karpiński mimo wyż-
szości jednego nad drugim, spotkali się w
prostocie i braku prz sady — tak jak pi-
sali, jeden z całą goryczą realizmu, drugi
z głęboką wiarą, pogodną wesołością, niewy-
kluczającą rzetelnej tęsknoty — jako poeci
ludowi umieją wzbudzić współczucie dla
ludu; w obydwóch jest wdzięk prawdy i
natchnienie, które szczerze z serca płynąc,
prosto do serca trafia.

wie, bo wiadomość powyższa uważana jest jeszcze za pogłoskę potrzebującą potwierdzenia. Ale powtarzając tę pogłoskę korespondencye i dzienniki dodają uwagę, że ewentualny zamiar rady związkowej nie znalazłby przychylnego przyjęcia w parlamencie. Zdaje się, że uwaga ta jest całkiem słuszną. Dłuższe trwanie mandatu jest tam pożądane, gdzie na parlamencie ciąży cały zakres ustawodawczej i administracyjnej działalności, gdzie czynność jego obejmuje wszystkie kierunki i szczegóły życia społecznego. Wtedy bowiem czynność poselska wymaga obok zwykłej rutyny, doświadczenia i rozległej znajomości stosunków, czego nie nabywa się w jednym roku. Jeżeli zatem mandat trwa trzy lata, to poseł ustępuje z widowni parlamentarnej właśnie w chwili, gdy uzyskał wszystkie warunki wydajnej i pożytecznej działalności. Niemiecki parlament nie jest organem reprezentacyjnym państwa jednolicie zorganizowanego, nie łączy w sobie wszystkich funkcji ustawodawczych i administracyjnych, których znaczna, nawet główna część należy do parlamentu każdego z państw związkowych. Nie zachodzi tu zatem powód, który zawsze przytaczany bywa w pierwszym rzędzie na poparcie dłuższego trwania peryodów parlamentarnych. Co do parlamentu niemieckiego zasługuje pod tym względem na uwagę jedna okoliczność wyjątkowa, która nie może być obojętną dla sprawy przedłużenia mandatów. Wiadomo, że członkowie parlamentu nie pobierają dyet poselskich, i że w skutek tego ich frekwencya bardzo wiele zostawia do życzenia. Brak kompletu nie tylko w parlamencie niemieckim wypadkiem zdarzają się, a słaby komplet jest pospoliczym zjawiskiem. Mandat trzy lata trwający, jest w obec tych stosunków ciężarem, wymagającym ofiar materialnych, zaszczytem dla wielu ludzi zdolnych niepojętym a nawet nie dostępnym. Mandat trwający sześć lat zmniejszyłby zatem jeszcze więcej koło dobrych kandydatów.

Weszło teraz w modę dzielenie stronnictw na frakcje młodych i starych. Dotąd podział ten był przywilejem stronnictw politycznych w Austrii. Obecnie zaś już i Francja posiada „młodych“ i „starych“ a mianowicie młodych bonapartystów z Raulem Duvałem i starych Bonapartystów z Rouherem na czele. Pomiędzy obiema frakcjami miała się wywiązać walka domowa o hegemonię. Dotąd nie widać objawów tej walki; stronnictwo bonapartystów jest owszem w tej chwili solidarniejsze niż do niedawna, ale mimo to republikańskie organa zapowiadają, że w krótko w szwajcarskiej posiadłości cesarzowej Eugenii odbędzie się konferencya bonapartystowskich znakomitości celem rozstrzygnięcia pytania, kto ma stać na czele stronnictwa. Mówią, że Rouher coraz więcej traci sympatyę, że prawdopodobnie pozbawiony zostanie dowództwa i przejdzie do obozu Mac-Mahonistów t. j. pozbędzie się wybitnego charakteru politycznego. Z dwóch powodów wiadomość tę można stanowczo nazwać plotką tuzinkową. Najpierw ani cesarzowa Eugenia ani żaden bonapartysta nie ośmieliłby się pozbawiać Rouhera dowództwa, bo jest to znakomitość pierwszorzędna, która przed kilku laty jedynie potęgą swojej świetnej wymowy i bystrego umysłu politycznego ocalała stronnictwo bonapartystów od długiego zapomnienia. Bonapartyści byli wówczas niepokąnaną i zewsząd atakowaną garstką. Rouher dotrzymał pola wszystkim tym atakom, wywalczył garstce wiernych sobie towarzyszy stanowisko wpływowej frakcji i powiększył jej liczbę tak, że dziś nie może nikt powiedzieć jak dawniej: po za Rouherem niema bonapartystów. Jeszcze niezgrabniejsza jest plotka, że Rouher dotknięty w ambitnych pretensjach swoich przejdzie do obozu neutralnych widzów walki konstytucyjnej. Można Rouherowi zarzucić dużo wad i błędów dawniej popełnionych, ale śmiesznością byłoby odmawiać mu tego przyznania, że jest charakterem politycznym *par excellence*. Kto mógłby bronić swoich przekonań w chwili, gdy rozjuszony stronnictwo nie dawało mu przyjąć do słowa niemal na każde zdanie odpowiadały w Izbie dzikim

wraskiem lub szkalowaniem prostem, kto wytrwał na stanowisku wtedy, gdy ono było przez wszystkich opuszczone i zewsząd zagrożone, tego żaden poważny przeciwnik nie powinien posądzać o to, że jedynie idzie za głosem wygórowanej ambicji.

Sprawozdanie

z czynności Rady Wydziału krajowego po koniec Lipca 1875.

(Dokończenie.)

Wydział krajowy zamianował pp. Karola Niedziałkowskiego adjunktem oddziału rach., p. Franciszka Kotiersa adjunktem oddziału kasowego; p. Jakuba Gordona i Zbi-gniewa Ilowieckiego asystentami oddz. rach. Załatwiono uchwałę Rady administracyjnej fundacji hr. Skarbka z d. 4. Czerwca b. r. mocą której zamianowano następujących urzędników dla zakładu ubogich i sierot w Drohowyżu: 1) dyrektorem p. Juliusza Starkla, radcę szkolnego; 2) kasyerem p. Antoniego Arłamowskiego; 3) ekonomem p. Michała Otha; 4) ogrodnikiem i nauczycielem ogrodnictwa p. Arnolda Röh-ringa.

Wzięto do wiadomości oznajmienie c. k. Prezydium Namiestnictwa o udzieleniu Najwyższej sankcji ustawie względem uznania za krajową drogi z Rzeszowa na Głogów i Nisko do Nadbrzezia.

W skutek zawiadomienia ministerstwa spraw wewnętrznych, że uchwała sejmowa z 13. Października 1874. w sprawie wyjed-nania subwencji państwowej na budowę dwóch linii kolei drugorzędnych w trójkącie między granicą rosyjsko-polską a kolejami lwowsko brodzką i lwowsko-tomaszowską została odstąpioną ministerstwu handlu „do możliwego uwzględnienia“, wytosował Wydział krajowy memoriał do J.E. p. ministra handlu z prośbą o uwzględnienie życzenia Sejmu.

Zatwierdzono umowy pozawierane przez komitet budowy drogi z Prątkowic do Ol-szan z pojedynczymi przedsiębiorcami o dostawę kamienia, szutru i piasku.

Zatwierdzono oferty na roboty budowlane w r. 1875 Wojciecha Łaskina drodze krajowej Brzesko-Sadeckiej, Walentego Reinera na drogach Lubelskiej i Barańskiej, na dostarczenie znaków drogowych Schapi-ry dla drogi Brzeżańsko-Podwoleczyskiej i Leiby Raucha dla drogi Bełzec-Jarosławskiej. Zatwierdzono akt kołaudacyi i ostatecznego obrachunku z Leonardem Wiśniewskim o dostawę szutru za r. 1874 dla drogi krajowej Dembica-Nadbrzeziańskiej w powiatach Mieleckim i Tarnobrzelskim.

Wyznaczono inżyniera górnictwa Władysława Rebczyńskiego do regulowania kamieniołomów przy drogach krajowych.

Wydano okólnik w sprawie policyi drogowej zakazujący zaorywania rowów, szkarp lub krawędzi dróg krajowych.

Uchwalono przedłożyć wys. Sejmowi wnioski względem udzielenia koncesyi na pobór myta a przewozowego obszarom dworskim Błaszkiej pow. Jasielskiego i w Wo-li mieleckiej powiatu mieleckiego; b) mostowego obszarom dworskim w Wiktorowie pow. Stanisławowskiego i w Wygnance pow. Czortkowskiego; c) drogowego, Radom powiatowym Krakowskiej na drodze Lisiecko-Czernichowskiej i Chrzanowskiej na drodze z Chrzanowa do Jaworzna.

Udzielono subwencji 500 zł. Wydziałowi pow. Drohobyckiemu na budowę mostu w Oparach.

Oddalono od służby konduktora drogowego Wincentego Dollera i zamianowano w miejsce tegoż Maksymiliana Stadnikiewicza przy drodze krajowej Żółkiew-Mosty-Krystynopolskiej.

Odniesiono się do c. k. Namiestnictwa oraz do Dyrekcyi lasów i domen w Bolechowie względem przyczynienia się do rekonstrukcyi i utrzymywania dróg powiatowych z Krynicy do Muszyny i do Tyliczy i odmówiono Wydziałowi powiatowemu Nowosądeckiemu subwencji na zwykłą konserwację powyższych i reszty dróg powiatowych.

Udzielono subwencji dla dróg powiatowych Kamienica - Stupnickiej powiatu Limanowskiego 2.500 zł.; Bochnia - Łapanowskiej powiatu Bocheńskiego 2.000 zł., a dla dróg gminnych Wydziałom pow. Nowosądeckiemu na drogę z Sienny do Wojnarowy 1000 zł., z Gródka do Tropia 1000 zł. Wadowickiemu na drogę z Wadowic do Czernichowa 500 zł., Jarosławskiemu na drogę Jarosławsko-Krakowską 500 zł., Jasielskiemu dla gmin Dobrucowy, Tarnowa i Umieszcza 300 zł. i na most w Baligrodzie 100 zł., Krakowskiemu na drogę Raciborowicką 500 zł. i Ropczyckiemu na most w Ropczycach 1500 zł.

Odmówiono zaś subwencji Wydziałom powiatowym Żółkiewskiemu na drogę dojazdową do kamieniołomu w Żółkwi; Liskie-

mu na most w Uhercach, Lwowskiemu na drogę dojazdową do dworca kolei, oraz dla drogi ze Zboisk do Kukizowa, Tarnowskie-mu dla drogi z Tarnowa do Zakliczyna.

Załatwiono 11 rekursów w sprawach drogowych przeważnie z powodu nałożonych grzyw na przełożonych gmin za niedopełnianie poleceń względem naprawy dróg gminnych.

Zatwierdzono oferty Rosenzweiga na roboty budowlane na drodze krajowej Skala-Zaleszczyckiej; Bednarskiego na dostawę kamienia dla drogi krajowej z Brzeżan do Rohatyna; Jana Chranickiego i sp. na dostawę szutru i piasku dla drogi Krasne Busk.

W przeprowadzeniu ustaw specjalnych, któremi niektórym miastom prawo poboru kopytkowego nadanem zostało, ustanowił Wydział krajowy ścisły nadzór, ażeby dochody z kopytkowego rzeczywiście na cel przeznaczony używane były.

Odstąpiono c. k. Namiestnictwu z poparciem petycyę sejmową gminy Brzezi powiatu Wielickiego o wykonanie tamże przekopu Wisły.

Udzielono Wydziałowi powiatowemu w Krośnie dalszą subwencję 1500 zł. na budowę mostu w Krośnie; Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie 2000 zł., na rekonstrukcję dróg powiatowych.

Wzięto do wiadomości oznajmienie c. k. Prezydium Namiestnictwa o najwyższem zatwierdzeniu uchwał sejmowych nadających prawa poboru myta mostowego Wydziałowi powiatowemu w Krośnie i przewozowego Radzie powiatowej w Lisku, tudzież obszarom dworskim w Przeworsku, w Ilkowicach, w Podłężu i w Podmichalu.

Wydano okólnik w sprawie uregulowania myt prywatnych: a) istniejących na podstawie dawnych koncesyi rządowych z terminem nieograniczonym; b) niemogących wykazać się wcale żadnymi koncesjami, i c) takich, których prawomocne koncesye już wygasły, z określeniem warunków co do uzyskania prawomocnych koncesyi na przyszłość.

Wydano dyrektywę w celu ścisłego nadzorowania gmin małopolskich pod względem normalnego odbywania przestacji drogowych w myśl §. 12. ust. drog. i obowiązujących w tej mierze przepisów.

Załatwiono 10 rekursów w sprawach drogowych przeważnie z powodu ociągania się gmin i obszarów dworskich od obowiązku naprawy lub utrzymywania dróg gminnych.

Przegląd polityczny.

Austria - Węgry. Pomiędzy wyborami do sejmów węgierskiego, zakwesty-onowanymi przez protesty a rozpatrywaniem obecnie przez sądową komisję Izby, stanowi wybór deputowanego Michała Szabo zajmujący wypadek. Deputowany ten został wybrany tylko większością dwóch głosów, z których jeden oddał głuchoniemy, na piśmie, a drugi nadesłany został przez chorego. Z niecierpliwością oczekują decyzji komisji w tej sprawie.

Według ogłoszenia władz morskich w Tryeście i Fiume liczyła austriacko-węgierska marynarka handlowa w r. 1874 ogółem 7203 okrętów o 332.005 beczkach i 27.381 ludzi załogi okrętowej. W porównaniu z latami 1873 i 1872 nie zwiększyła się w r. 1874 liczba okrętów a natomiast zmniejszyła się o 758 okrętów w porównaniu z rokiem 1870 a o 686 okrętów z r. 1871. W okrętach, które udają się w dalszą podróż (po za Gibraltar) jest ciągły ubytek i wynosi w Austrii w porównaniu pomiędzy rokiem 1874 a 1870 100% a na Węgrzech 3 1/2%.

Francya. Dzienniki paryżskie z dnia 10. b. m. donoszą, że członkowie komisji nieustającej, należący do większości parlamentarnej, mieli zamiar zarządzić co potrzeba, ażeby Zgromadzenie narodowe natychmiast zwołanem zostało; że jednak odstąpili na razie od tego zamiaru wycytawszy w dzienniku urzędowym dymisyę udzieloną wiceadmirałowi La Roncière le Noury. Konserwatywny *Courrier de France* zapewnia, że w kołach parlamentarnych uważają zarządzenie gabinetu przeciw wiceadmirałowi La Roncière za niedostateczne do uspokojenia wzburzonych umysłów i że deputowani większości wezwą rząd na przyszłym posiedzeniu komisji nieustającej, ażeby podał środki, jakimi zamysła chronić konstytucyi od zamachów stronnictwa bonapartystowskiego. Jeżeli Buffet nie da żadnej lub da tylko wymijającą odpowiedź, mają deputowani ci niezłomny zamiar powziąć uchwałę bezzwłocznego zwołania Zgromadzenia narodowego.

— Niemiecy i belgijscy pielgrzymi do Lourdes przybyli d. 8. b. m. do Issoudun. Duchowieństwo miejscowe przyjmowało ich na dworcu kolei żelaznej o godzinie 7. wieczorem, poczem udano się do kościoła *Notre Dame du Sacré-Coeur*. Liczba Niemców, biorących udział w tej pielgrzymce, wynosi około 60 osób, między którymi hr. Stollberg z żoną, hr. Hundsbruck z żoną, hr. Marya Agnieszka Stollberg, baronowa Schrotter z córką, i Jansen, który występuje w roli marszałka podróży. Z południowych Niemiec przybyło tylko kilku Bawarczyków. Pielgrzymi belgijscy występują w kolorach narodowych. Następnego dnia po południu odbyła się bardzo wspaniała processya, w której wzięli udział biskupi z Bourges i Rheims, tudzież biskup Mermillod. Z Issoudun odjechali pielgrzymi do Lourdes dnia 10. b. m.

— Ciekawe szczegóły podają dzienniki o rozdziale budżetu instytutu (*Institut de France*) pomiędzy pięć akademii, z których się ten instytut składa, t. j. pomiędzy akademię francuską, akademię napisów, akademię sztuk pięknych, akademię nauk społecznych i moralnych, które to wszystkie oddziały instytutu składają się każdy z 40 członków, i *Academie des Sciences* składającą się z 68 członków (razem 228 członków.) Każdy akademik pobiera 1500 fr. rocznej pensyi, co wynosi kwotę 402.000 fr.; oprócz tego jest sześciu stałych sekretarzy, pobierających po 6000 fr. rocznej pensyi. Każda akademia, z wyjątkiem *Academie française*, ma oprócz członków tytularnych, wolnych akademików, których liczba wynosi 36 i którzy pobierają 300 fr. rocznego adjut. Pięć członków komisji, która zajmuje się wydawnictwem słownika języka francuskiego, pobiera 1200 fr. rocznej pensyi. Komisya ta ma 6000 fr. rocznego kredytu, którym pokrywa koszt swego wydawnictwa. *Academie des Inscriptions et Belles Lettres* ma komisję, która zajmuje się wydawnictwem historyi literatury francuskiej. Komisya ta składa się z 4. członków, którzy pobierają po 2.400 franków rocznej pensyi. Tak zwana komisya medalionowa rozporządza kredytem 32.000 fr. Akademia umiejętności posiada 54.000 fr. kredytu, którym pokrywa koszt sprawozdań ze swoich posiedzeń tygodniowych; a oprócz tego ma 8500 franków na sprawianie instrumentów. Akademia sztuk pięknych daje 5000 fr. członkom komisji, która wypracowuje słownik sztuk pięknych, zaś 10.000 fr. na pokrycie kosztów wydawnictwa tego słownika. Akademia umiejętności moralnych i politycznych wydaje 12.000 fr. rocznie na wydawnictwa dzieł ekonomicznych, statystycznych i t. d. Oprócz tego otrzymuje każda akademia ze skarbu państwa rocznie parę tysięcy franków na nagrody. Co dwa lata przyznaje instytut nagrodę w kw. 25.000 fr. Biblioteka Instytutu rozporządza rocznie kwotą 25.000 fr. a sekretaryat Instytutu kwotą 50.000 fr.

Anglia. O mityngu odbytym w Londynie za staraniem „przyjaciół“ cierpiących Chrześcjan w Bosnii i Hercegowinie nadeszły następujące dodatkowe szczegóły: Adwokat Meninan, któremu poruczono przewodnictwo, oświadczył w swojej przemowie, że komitet zwołujący to zgromadzenie nie idzie za przykładem komitetu Karlowskiego w zbieraniu broni i materiału wojennego dla powstańców. Komitet ograniczył się zupełnie do środków legalnych i dąży do obudzenia sympatyj Anglików dla ucieszonej ludności chrześcijańskiej w Bosnii i Hercegowinie. Od Russella otrzymał komitet bardzo ważne pismo. Dalej powiódł się komitetowi zawiązać stosunki z prawami nie z powstańcami ale z wybitnymi osobistościami w Belgradzie i z komitetem dam w Raguzie. Następnie odczytał Farley znany list i w dłuższej przemowie przedstawiał, że rząd turecki gospodaruje jak najgorzej i nie jest nawet zdolnym do poprawienia stosunków wewnętrznych. Obecni na mityngu księża i jeden Grek przemawiali w tym samym duchu. Zapadła potem jednogłośnie uchwała, że Chrześcijaństwo w Bosnii i Hercegowinie mają prawo do sympatyj Anglii, że zatem należy zbierać składki dla nich.

Włochy. Czytamy w *Kuryerze Pomańskim*: Pisaliśmy niedawno, iż jest wszelka nadzieja, że rychło wprowadzoną zostanie sprawa przesławnej Dziewicy Orleańskiej, owej Joanny, która kochała Boga nade wszystko, ale miłowała także kraj swój miłością wielką i wyzwoliła go od obcego najeźdźcy. Teraz zwracamy uwagę społeczność naszą na inny fakt równie doniosły. Kar-dynał Donnet, Biskupi prowincyi Akwitania i wielu innych Biskupów podpisało prośbę o wprowadzenie sprawy kanonizacyi Krzysztofa Kolumba.

Dziwne były losy tego prawdziwie wielkiego człowieka. Powziął zamiar, który do końca życia nie sobie ale łasce Bożej i natchnieniu Bożemu przypisywał, z niczem niezrównaną wytrwałością pracował nad doprowadzeniem go do skutku, pełen wiary w posłannictwo swoje, wybrał sobie u królowej Izabelli środki konieczne, walczył statecznie z niedowierzaniem lub obojętnością, nie dał się złamać niecierpliwości lub zniechęceniu towarzyszy, a kiedy w końcu ujrzał ład nowy, podziękował spokojnie Opatrzności Bożej, ale się niezdziwił, bo sam niezwątpił nigdy.

Prawdziwy to bohater, dzielny zawsze, *justus et tenax propositi vir*, znojem i trudom chętny, nieprzyjacieli miękkości, wstrętny osobistym zachciankom i podszeptom miłości własnej, a spokojny, łagodny i pogodny. Powodzenie nie upoiło go, zaszczyty nie wzięły w dumę; gdy zaś przyszły niepowodzenia i zdrady, gdy prześladowanie zaczęło, pokazał się równym sobie samemu i co dziś najpromienniejszą jego chwałę stanowi, zniósł wszystkie ciosy przeciwnego losu z cierpliwością, pokorą i poddaniem się woli Bożej.

Wielka Izabella już nie żyła, Ferdynand mąż jej, pokazał się niewdzięcznym i zawziętym. Chociaż najboleśniej niewdzięczność dojmuje, a jednak Kolumb zniósł niewdzięczność króla i narodu bez szemrania i bez skargi.

Jak była wielką wiarą Kolumba, pokazuje się z jednej pamiętnej okoliczności. W czasie ostatniej jego wyprawy morskiej, okręty, któremi dowodził, spotkała burza straszliwa. Nie dość na tem, podniosła się z pośród fal rozrzuconych trąba morska i jak słup straszliwy szła naprzeciw miotanych nawałnicą statków. Wszyscy stracili animusz, jeden Kolumb nie zląkł się wcale, tylko z wielką ufnością w Boga stanął na pokładzie i zaczął powągać a z przejęciem odmawiać początek Ewangelii św. Jana: *In principio erat verbum*. I w jednej chwili słup wody rozprysł się i znikł a rozszalałe fale uspokajać się zaczęły.

Śmierć tego nadzwyczajnego człowieka, tego chrześcijanina bez skazy nosi wszystkie cechy świętości. Umarł opuszczony i pogrzebiony, a choć sumienie mówiło mu, że niewinny i że mu świat źle płaci za odkrycie, jakiego dotąd nikt nie uczynił, za dobrodziejstwo niesłychane, on ani się skarżył, ani narzekał, tylko się korzył przed Stwórcą swoim.

Zaprawdę, takie zasługi bez nagrody, taka niewdzięczność i taka nikczemna odpłata na ziemi, to jeden z najsilniejszych argumentów *a posteriori* za istnieniem wiecznej nagrody.

Zawiść potem jeszcze ściagała pamięć Kolumba. Nie od niego, ale od Ameryka Vespucci świat nowo-odkryty nazwano, i długo, bardzo długo nie wolno było prawdy pisać, aby nie ubliżyć pamięci króla Ferdynanda.

Cały świat prawie przeczył zasługom genuńskiego marynarza, tylko w jednym Rzymie, gdzie wszystko, co wielkie i święte we wspomnieniu pozostaje, odnawiano częściej ich pamięć. Godzi się w tej mierze zapisać z uszanowaniem nazwiska kardynałów: Ascanio Sforza, Bembo, Alessandro Farnese Pamphili, Francesco Pallavicini i t. d., którzy zachęcali poetów do opiewania chwale tego, co odkrył świat nowy. Za Benedykta XIV. pani Du Bocage, Francuzka, napisała poemat *La Colombiade* i dedykowała swoje prace papieżowi.

Prawda, że drugi syn Kolumba, Ferdynand napisał dzieje swego ojca, ale dopiero pod koniec XVI. wieku do druku je oddano i mało kto zwrócił uwagę na to rzetelne opowiadanie.

Z historyków dopiero Robertson w swojej *Historji Ameryki*, książce, która zyskała wielką wziętość, oddał sprawiedliwość Krzysztofowi. Wszelako nie odsonił on jego największej strony, nie rozpoznał w nim chrześcijańskiego bohatera.

W naszym stuleciu hr. Galeotti Napoleone poruszył nieco umysły poszukiwaniami co do ojczyzny Kolumba, a Bosci napisał krótki żywot Krzysztofa. Właściwie jednak dopiero sławny amerykański pisarz Washington Irving napisał *Żywot Kolumba* godny tego wielkiego człowieka, chociaż i on całej jego chrześcijańskiej wielkości nie pojął.

Do ślepych przeciwników Kolumba należą Aleksander Humboldt; i u niego, również jak u Włochów, jak Napione, Cancellieri, Isnardi, znaleźć można wszystkie powtarzane, jakie niegdyś zawiść i złość nagromadziły.

Radź co bądź, Kolumb znalazł w naszych czasach pełnego czci, uniesienia i przekonania rzecznicą w osobie pana Roselly de Lorgues, autora głośnego dzieła *Christus Pan w obec wieku*. Ten dzielny pisarz podjął obronę i wyniesienie Kolumba na przód w książce *Krzyż w dwóch światach*, którą ogłosił w r. 1844, potem w ślicznym

dziele *Życie Kolumba*, napisanem na życzenie Piusa IX.

Pan Roselly de Lorgues daje nam pojąć Kolumba takim, jakim był, wielkim i świętym zarazem. Po przeczytaniu jego pierwszej książki o Kolumbie król Karol Albert postarał się, aby pomnik Kolumbowi w Genui wzniesiono.

O kanonizacji pierwszy raz pan Roselly de Lorgues w r. 1865 Ojcu św. wspominał. Pius IX rzekł wtedy: *Tentare non nocet*. Popierali naówczas te starania kardynał Donnet, arcybiskup z Bordeaux i msc. Charvac, arcybiskup z Genui.

W r. 1868 na synodzie prowincjonalnym w Poitiers kardynał Donnet, msc. Pie i inni biskupi popierali prośbę postulacyjną, do której przyłączyło się potem wielu dostojników Kościoła.

W czasie Soboru w Rzymie liczba podpisów na akcie postulacyjnym znacznie wzrosła. Kolumb w tym akcie nazwany jest „sługą Bożym, bohaterem chrześcijańskim i dobroczyńcą religii, tudzież rodzaju ludzkiego.”

Niedawno p. Roselly de Lorgues wydał nową książkę, w której uwypatnia w Kolumbie charakter posłannika Bożego. Książka ta nosi tytuł: *L'ambassadeur de Dieu et le Pape Pie IX* i gorąco za kanonizacją przemawia.

— Hr. Corti dotychczasowy poseł włoski w Nowym Jorku objął już swoją nową posadę w Konstantynopolu i 4. b. m. miał konferencję z tureckim ministrem spraw zagranicznych. Instrukcyje, które hr. Corti otrzymał od hr. Visconti Venosty, opiewają tak, iż poseł włoski powinien działać w kierunku pokojowym a więc zgodnie z dyplomatycznymi krokami trzech mocarstw północnych. Dalej miał hr. Corti wyrazić postawę austriackiemu, że Włochy pokładają zupełną ufność w lojalność polityki austriackiej na Wschodzie. W Rzymie i bez tego nikt nie wierzył w niedorzeczne baśnie o zabobnych planach Austrii wobec Wschodu.

— Proces Lucianiego o morderstwo popełnione na redaktorze dziennika *La Capitale* Souzognu rozpoczął się 19. października przed zwykłym sądem przysięgłych. Prokurator powołał 46 świadków przeciw Lucianiemu. Świadkowie powołani przez stronę oskarżoną nie są jeszcze znani. Lucianiego i współoskarżonych bronić będzie ośmiu znakomitych adwokatów.

Turecja. Z pola walki w Hercegowinie i Bosnii donosi *Polit. Corresp.* że w skutek silniejszej w ostatnich tygodniach akcji ze strony tureckiej, zmienia się powstanie stopniowo w partyzantkę. Nawet na terytorium zajętem przez wojska tureckie pojawiają się niespodzianie oddziały powstańcze, aby po walce pomyślniej lub niepomyślniej znów niespodziewanie zniknąć. I tak przed kilku dniami tuż pod samym Mostarem, mianowicie pod Blagaj i Żeljusze pojawił się oddział powstańców z kilkuset ludzi złożony, ale natychmiast z bajeczną szybkością zniknął, unikając walki z załogą z Mostaru. Dnia 6. Września zaprowiantowali Turcy, oczywiście pod eskortą 2 batalionów fort Bilek. W powrocie do Trebinii jeden batalion napadnięty został z zasadzki przez powstańców. W pierwszym przerażeniu jedna kompania turecka poczęła uciekać rzucając broń, którą powstańcy zabrali. Reszta Turków doszła do Trebinii. Dnia 11. b. m. znowu eskorta turecka napadnięta została pod Trebinją i Bilkim. Powstańcy zabrali 40 koni objuczonych żywnością. Nawet ze strony tureckiej potwierdzają tę wiadomość. Turcy wypadek ten w ten sposób przedstawiają, że kolumna wioząca prowianty transportowe na 200 koniach i eskortowane przez dwa bataliony Nizamów, napadnięta została przez powstańców, którzy zabrali 80 koni i uprowadzili w bezpieczne miejsce, zanim nadejść mógł w pomoc batalion strzelców, wysłany z Trebinii. Równie droga z Trebinii do Dubrownika stała się w skutek tej partyzantki niebezpieczną. Przed kilku dniami kilku oficerów tureckich o mało, że nie wpadło w ręce powstańców właśnie na tej drodze. Tylko z trudnością powiodło im się ująć i dosięgnąć Trebinii.

— W obozie powstańców w Zubczy panuje zupełna anarchia, jak twierdzi *Polit. Corresp.* Wielu ochotników opuszczać ma oboz pod pozorem, że chcą sami utworzyć osobny legion, co spowodowało, że im odebrano broń, a nawet Ljubobratycz kazał za nieposłuszeństwo dwóch rozstrzelać. Między cudzoziemcami najwięcej jest Włochów.

— Wojsko tureckie w Hercegowinie bardzo jest zmęczone ciągłymi marszami. Kilka batalionów redifów, dopiero co nadeszłych do Mostaru, znów otrzymały polecenie udać się marszem pospiesznym do Banialuki. Z Antivari wysłano również pospiesznie batalion Nizamów do Podgoricy.

— Z Bosnii donoszą o klęsce powstańców pod dowództwem Pezii, że uderzyli oni

w szczupłej będąc liczbie na 1000 redifów pod Kostajnicą. Wezwanie do poddania się powstańcy odrzucili, poczem zostali w pień wycięci.

— Powstańcy napadli na kolumnę transportową turecką, która szła z Trebinji do Bielka, przyczem jeden batalion turecki został odcięty i zupełnie rozprószony. Sprawdzono, że napad ten wykonany został przez Czarnogórców, uzbrojonych w odtylcowe karabiny.

— W Starej Gradysce znaleziono i skonfiskowano dnia 12. b. m. 100 pak amunicji i 500 karabinów, przeznaczonych dla powstańców. Ukryte one były w lesie Wielkostruckim.

— Nowe bandy rokoszan pojawiły się pod Werbacem, gdzie zajęły silne, górzyste stanowisko.

— Turcy mimo protestów rządu serbskiego coraz większe gromadzą siły pod Niszem. Hussejn Basza ma pod swoją komendą do 50.000 wojska.

— Z Odessy wysłano dla Hercegowinców na ręce konsula w Mostarze 4.000 rubli, jako pierwszy rezultat zarządzonych składek.

KRONIKA.

— **Posiedzenie Rady miejskiej**

odbędzie się we Czwartek dnia 16. Września b. r. o godzinie 6 wieczorem w sali ratuszowej. Na porządku dziennym: 1) Sprawa sprzedaży dwóch parcel hotelu angielskiego i Majerówki (uchwała druga).—Sprawozd. p. radny dr. Zuker. 2) Projekt utworzenia nowej drogi między ulicą Grodecką i Janowską (uchwała druga).—Sprawozd. p. radny Zurożek. 3) Prośba Wojciecha Jurkiewicza o pozwolenie założenia rur wodociagowych wzdłuż drogi Grodeckiej. 4) Wniosek w sprawie budowy kanału w ulicy Strzyjskiej. —Sprawozd. p. radny Gostkowski. 5) Rekursa w sprawach budowniczych. —Sprawozd. pp. radni Wierzbicki i Kossak. 6) Prośba p. Jana Zawadzkiego o udzielenie pierwszeństwa tabularnego dla pożyczki, na realność jego zaciągniętą się mającej. —Sprawozd. p. radny Piątkowski. 7) Wniosek o przedłużenie dotychczasowemu przedsiębiorcy dostawy płyt trembowelskich na dalszych 3 lat. —Sprawozd. p. radny Pietsch.

— **Poświęcenie nowego gmachu**

gimnazjalnego w Wadowicach, zbudowanego przez gminę miejscową w celu pomieszczenia wyższego gimnazjum realnego, odbyło się uroczyste dnia 4. b. m. Po solennem nabożeństwie w kościele parafialnym przy udziale wszystkich władz cywilnych i wojskowych, młodzieży szkolnej i licznie zgromadzonej publiczności, miejscowy pleban ks. Bocheński w asystencji duchowieństwa z okolicy dopełnił aktu poświęcenia, poczem w obszernej sali gmachu, przyozdobionej wspaniałym portretem Najj. Pana burmistrz p. Brosig na czele reprezentacji gminy wręczając c. k. staroście jako delegatowi Rady szkolnej krajowej klucze budynku dziękczynnymi słowy wyraził imieniem miasta niewygasłą wdzięczność Najmilszemu Monarsze za najlaskawsze zezwolenie na utworzenie wyższego gimnazjum w Wadowicach i utrzymanie tegoż z funduszy państwowych, i wniósł na cześć Najj. Pana trzykrotny okrzyk „Niech żyje!”, który licznie zgromadzona publiczność z zapalem powtórzyła przy równoczesnym odegraniu przez muzykę miejską a odspiewaniu przez chór młodzieży gimnazjalnej hymnu ludowego. Pan starosta odbierając gmach i oddając go w posiadanie funduszu oświaty na ręce dyrektora gimnazjum p. Stahlbergera nadmieniał, iż w spełniającym się akcie objawiają się błogie skutki szczególniejszej łaski Najmilszemu nam panującego Cesarza i Króla, której kraj nasz ciągle doznaje i na którą i nadal zasłużyć nie zaniedbamy; wspominał też, że nowy gmach gimnazjalny będzie w potęgności wymownym świadectwem, jak pięknie i dobrze terazniejsi reprezentanci gminy zasłużyli się miastu i okolicy dając na cele oświaty budynek tak okazały. W końcu imieniem Rady szkolnej krajowej wyraził p. starosta reprezentacji miasta za tak znakomitą ofiarę, a panu burmistrzowi za tak rychłe doprowadzenie sprawy do skutku, najzasłużniejsze uznanie i podziękowanie; zwracając się zaś do młodzieży szkolnej, wyraził nadzieję, że skrzętną i gorliwą pracą przyswajając sobie będzie wiedzę i moralność i kiedyś wynagrodzi sownice złożone dziś dla niej ofiary i starania; w obec nauczycieli wreszcie wymownie podniósł otuchę, że za ich staraniem młodzież wykształci się na światłych i prawych obywateli kraju. Dyrektor p. Stahlberger zapewnił, że nowego tego przybytku oświaty strzedz będzie jak własnego domu, do którego wstępują teraz robotnicy duchowi; podniósł ofiarną miłośników miasta i okolicy okazaną przy sposobności zebrania funduszu stypendyjnego dla ubogich uczniów gimnazjum wadowickiego, imienia Kopernika, i zakładał w końcu do serc o poparcie zamiaru założenia bursy dla ubogiej kształcącej się młodzieży. Na zakończenie uroczystości przemawiał p. Bi-

zoń, uczeń 6. klasy gimnazjalnej wyrażając imieniem młodzieży wdzięczność tym, którzy nie szczędzili zabiegów i ofiar dla dobra tejże i zapewniając, iż staraniem młodzieży będzie stać się godną tej ojcowskiej opieki. — Oby piękny i pełen uznania godny przykład gminy wadowickiej znalazł naśladowców i w innych gminach kraju!

— **Utonięcie** dnia 3. b. m. w rzece Białej pod Grybowem robotnik kolejowy Franciszek Czopp razem z Królówką w powiecie Bocheńskim, żonaty i ojciec trojga dzieci, a to przez własną nieostrożność; dnia 9. b. m. służa dworski z Dobrkowa, w Pilźnieńskim, Józef Wilk, żonaty przejeżdżając przez Wiskokę.

— **Za wyratowanie** tonącej osoby z wezbranej rzeki udzieliło W. Namiestnictwo nagrodę w kwocie 25 złr. Tomaszowi Tokarczykowi z Barczyc w powiecie Nowosądeckim.

— **Otrucie zepsutemi rybami.** Gospodarze z Jasionowa, w powiecie Brodzkim, Semko Kostyszyn, Tyńko Kostyszyn i Oleksa Bieliński, dnia 10. b. m. wróciwszy z odpustu w Podhorcach nagle zachorowali i wśród objawów cholery azjatyckiej w przeciągu 24 godzin pomarli. Z dochodzenia lekarskiego okazało się, że śmierć nastąpiła skutkiem ostrego zapalenia żołądka po spożyciu gotowanych a zepsutych ryb, które jakiś żyd na odpuscie w Podhorcach sprzedawał. I dwie inne osoby z Jasionowa, 19-letnia Tawronka Orłowska i 72-letni Jan Świdnicki ciężko po spożyciu tych ryb zachorowali lecz dzięki pomocy lekarskiej mają się lepiej. Śledztwo karne zostało wdrożone.

— **Wykaz ukaranych fiaków i dorożkarzy** we Lwowie. W miesiącu Lipcu i Sierpniu b. r. ukarała c. k. dyrekcja policyi za wymaganie wyższej nad takse należności lub nieprzystoite zachowanie się w obec gościa 27 dorożkarzy aresztem od jednego do ośmiu dni, a 9 dorożkarzy karą pieniężną od 1 do 10 złr., za odmówienie jazdy lub niestawienie się do zamówionej jazdy 14 dorożkarzy aresztem od 1 do 5 dni a 8 dorożkarzy karą pieniężną do 10 złr., za nieoświetlenie dorożek 20 dorożkarzy aresztem od 12 godzin do 5 dni, a 10 dorożkarzy grzywną do 10 złr., za nienoszenie przepisanych czapek 19 dorożkarzy aresztem od 1 do 3 dni lub karą pieniężną do 10 złr. Jednego woźnicę wykluczono na czas nieograniczony od furmanienia na dorożkach.

— **Dzieła malarzy polskich** na wystawie wiedeńskiej, a mianowicie „Targ zbożowy w Krakowie” Lipińskiego i „Ostatnia chwila przed bitwą” Kozakiewicza, jak donosi *Deutsche Ztg.* zakupione już zostały przez miłośników sztuki z Wiednia i Paryża. Obydwa te wielkie obrazy nadzwyczaj się podobały w Wiedniu.

— **Smutny wypadek** zdarzył się w zeszłym tygodniu w Nowym Cieszynie na Szląsku. Hrabia Wetter na polowaniu zastrzelił przypadkiem swego syna.

— **Vendetta.** Z Frosinone we Włoszech donoszą, że przed kilkoma dniami zaszytłotowany tam został na ulicy brat nuncjusza papieskiego w Madrycie dr. Simeoni. Morderca niedawno przeżył proces, w którym dr. Simeoni bronił strony przeciwniej.

— **Pani Lincoln**, wdowa po nieszczęśliwym prezydencie Stanów Zjednoczonych, która przed pół rokiem z powodu coraz jawniejszego pomieszania zmysłów musiała być oddaną do zakładu obłąkanych, w ostatnich czasach odzyskała zdrowie o tyle, że powróciła mogła z zakładu do domu swej siostry.

— **Falszerza banknotów** przychwycono w Poniedziałek w Wiedniu w osobie pewnego fotografa, który dotąd prowadził życie nieposzlakowane; liczy lat 41 i jest ojcem sześciorga dzieci. Podrabiał on za pomocą fotografii banknoty reńskie, których dzieśięc znalazł przy uwięzionym. Sam je puszczał w obieg płacąc za towary zakupione po różnych sklepach i trafikach i właśnie w sklepie owocowym poznano fałszyfikat, którym zapłacił za winogrona.

GŁOSY PUBLICZNE.

Stowarzyszenie c. k. pocztmistrzów, ekspedyentów i ekspedytorów w Galicji, Bukowinie i W. ks. Karpatowskim.

Wykaz kasowy od 11. Sierpnia do 11. Września 1875.

Przychód: Ze złożeniem rachunku na dniu 10. Sierpnia pozostało w kasie gotówka 809 złr. 51 ct. Od 11. Sierpnia do 11. Września b. r. wpłynęło od pojedynczych członków Stowarzyszenia jako zwrot zaliczek i procentów i wkładki na udziały 925 złr. 92 ct. Razem 1735 złr. 43 ct.

Rozchód: W tym samym czasie wydano nowe zaliczki, wypłacono występującym członkom złożone udziały, jakoteż wydano na koszt administracji 1548 złr. Pozostało gotówką w kasie 187 złr. 43 ct.

Równocześnie uwiadomiam P. T. członków Stowarzyszenia, że pan prezes Mussil, dla ważnych obrad centralnego komitetu wy-

jechał do Wiednia, dla której to przyczyny walne zgromadzenie dopiero koło 26. Października się odbędzie.

Zaleszczyki dnia 10. Września 1875.

A. Kompert
rachmistrz.

Leon de Schiller
wiceprezes i kasyer.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Trapiące sny.)

(Ciąg dalszy.)

W pierwszych jednak dniach Lutego roku 1872 weszło do sądu powiatowego w Kulikowie nowe doniesienie tej treści, że Jan Jaszczyszyn, ojciec Józefa i Jana Jaszczyszynów, głosi, iż syn jego Jan dopuścił się morderstwa na Janyszynie.

Rozpoczęto więc dochodzenia. Gdy sąd kulikowski domagał się, ażeby Jan Jaszczyszyn powtórzył to, co zeznał o swym synie Janie wobec świadków: Walentego Wosia, żandarma, Pawła Ruży i Wojciecha Janyszyna, ojca zamordowanego, skorzystał tenże z dobrodziejstwa prawa i nie chciał świadczyć przeciw swojemu synowi. Sprawdzono tylko przez powyższe wymienionych świadków, że Jan Jaszczyszyn oskarżał przed nimi istotnie swego syna Jana o tę zbrodnię.

Prócz tego sprawdzono przez świadków Jana Patynkę i Romana Switarza, że Jan Jaszczyszyn (syn), dowiedziawszy się, że rodzony ojciec oskarża go o zbrodnię morderstwa, groził, iż gdyby miał pistolet, to zgładziłby z tego świata swego ojca a sobie odebrałby życie i istotnie, dostawszy raz do rąk brzytwę, chciał sobie życie odebrać.

Te fakta nie wystarczyły również do oskarżenia Jana Jaszczyszyna o zbrodnię morderstwa i dlatego zastanowił sąd lwowski w Listopadzie r. 1872 dalsze dochodzenia przeciw Janowi Jaszczyszynowi. Odtąd spoczywała ta sprawa w archiwach sądowych, pokryta tajemnicą.

*
*

Tak stały rzeczy aż do wiosny roku bieżącego.

W tym czasie dowiedział się żandarm Antoni Nawaliński od Jędrzeja Kozy, włościanina z Kłodny, że bliższe szczegóły morderstwa dokonanego na Jakobie Janyszynie, znane są niejakiemu Wasylowi Nowosadowi. Żandarm doniósł o tem sądowi powiatowemu w Kulikowie a ten zarządził przesłuchanie Nowosada.

Wasyl Nowosad, rodem z Żelichowa obecnie 30 lat liczący przybył do Kłodna jeszcze jako mały chłopak i tu służył przez lat kilka u ks. Kmicikiewicza a następnie u rozmaitych gospodarzy w Kłodnie. W owym czasie, gdy zamordowano Janyszyna (z 27. na 28. Września 1870 r.) służył on u włościanina Pawła Rury. Żył on dobrze z zamordowanym Jakobem Janyszynem, bo obadwaj spędzali noce przy koniach w polu. Na dwa dni przed zamordowaniem Janyszyna, otrzymał Nowosad od swego chlebodawcy pozwolenie udania się na prążnik w Kłodnie.

Skorzystał z tego i pił przez dwa dni. Trzeciego dnia w nocy (z 27. na 28. Września 1870 r.) powrócił do domu, a nie zastawszy koni w stajni, poszedł na pole, ażeby je wyszukać. W drodze ku łące, na której pasły się zwykle konie Rury, zatrzymał się pod stodolą włościanina Jakóba Łukawskiego, u którego służyła jego kochanka i zastanawiał się nad tem, czy ma pójść szukać koni, czy też wstąpić do kochanki.

Działo się to wszystko po północy. Noc była ciemna i nad ziemią unosiła się gęsta mgła. Stojąc pod stodolą Łukawskiego i nie mogąc zdecydować się na nic stanowczego, ujrzał on w odległości 30 kroków (!) idącego Józefa Jaszczyszyna a kierunku pola.

W kwadrans później poszedł w tym samym kierunku Jan Jaszczyszyn. Jednego i drugiego poznał Nowosad po chodzie i po „sa panu” (oddechu?). Gdy już nie było słychać kroków obu Jaszczyszynów, udał się za nimi Nowosad w tym samym kierunku. Będąc na wysokości łąki t. z. „Korytyna”, usłyszał głos Jakóba Janyszyna, wołającego o pomoc; stanął więc i przysłuchiwał się, jak Jakób Janyszyn, głosem błagalnym wołał: „Józku, Józku, darujcie mi życie, nie nigdy nikomu nie powiem”. Na to odezwał się drugi głos, (głos Józefa Jaszczyszyna): „To mi wszystko jedno; jak wisieć, to za obie nogi!”.

Nowosad, zamiast pospieszyć na pomoc swemu przyjacielowi, uciekł ze strachu i uciekając, słyszał tylko coraz słabsze wołanie Janyszyna. W ogromnym przerażeniu ubiegł z pół mili, i nad ranem, gdy już świtać zaczęło, stanął nad kotłnią pod granicą Rudoniecką. Jakżeż wielkie było jego zdziwienie i przerażenie, gdy i w tem miejscu, w którym słyszał błagalny głos Jakóba Janyszyna, spostrzegł Józefa i Jana Jaszczyszynów, stojących obok koni Janyszyna; samego zaś Janyszyna nie widział...

Przerażony widokiem Jaszczyszynów w tem miejscu odległym od wsi o $\frac{3}{4}$ mili, dobiegł Nowosad pierwszego konia, który mu się nawinął i popędził do wsi; przed wsią puścił konia, zaszedł piechotą do domu swego chlebodawcy Pawła Rury i położył się spać.

Przez lat pięć nie zdradził tajemnicy, której był świadkiem, a to z obawy przed Jaszczyszynami. Ale tajemnica straszna gnioła mu pierś i paliła sumienie — a uczucie to doszło do szczytu przed Bożem Narodzeniem r. 1874. Wówczas miał sen okropny: Snił mu się Jakób Janyszyn; stanął on nad jego łóżem i odezwał się w te słowa: „Wasylu, wydaj! wydaj Jaszczyszynów, bo jeżeli zataisz, to zostanie to na twojej duszy!”.

Przerażony tem pośmiertnem wezwaniem, opowiedział on kilu znajomym całe zdarzenie, którego był świadkiem w nocy z 27. na 28go Września 1870 r.

Dalej zeznał Nowosad w sądzie powiatowym w Kulikowie, że żyjąc w przyjaźni z Jakobem Janyszynem, był przez niego wtajemniczany w rozmaite jego przygody. I tak opowiadał mu Janyszyn pewnego razu, że wyłapał Józefa Jaszczyszyna na kradzieży hrzeckiej dworskiej. Już wówczas omal nie przypłacił życiem tego odkrycia; Jaszczyszyn bowiem miał mieć widoczny zamiar zamordowania go.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Międzynarodowy targ zboża w Wiedniu.

(Sprawozdanie p. Ludwika Skrzyńskiego, delegata galic. Towarzystwa gospodarskiego.)

Wystawa zboża co do ilości wystawionych gatunków była znamienita; było ich ogółem 519, z tej liczby 81 zagranicznych, z kraju naszego 70. Cyfra ta przewyższa wprawdzie znacznie cyfrę zeszłoroczną, zawsze jednak jest za mała w stosunku do rozległości i bogactwa naszej produkcji rolniczej. Liczba wystawców wynosiła zaledwie 100, a z kraju było 13. Lecz co najbardziej zadziwia i różne nasuwa uwagi, to jest, iż producentów rolników w ukryciu pozostało, a wystawiono natomiast firmy handlowe. Nazwiska kupców i handlarzy i ich siedzib były podane, producenta zaś i miejscowości z której produkt pochodzi w tajemnicy zatrzymywano.

Wymienienie producenta byłoby poniekąd nagrodą i korzyścią zarazem. Nagrodą za wytworzone przez jego wartości, które ogólnie podnoszą bogactwo, i korzyścią gdyż przy takiej jawności pożyteczna dla niego rozszerzyłaby się konkurencja. Producenci powinni w interesie własnym uwolnić się od kurateli, w jakiej pozostają — szczególnie też u nas, kurateli tem uciążliwszej, im większy gdzie brak kapitałów czyni producentów zależniejszymi od miejscowego handlu. W r. b. wszędzie prawie zboża są mniej dorodne. Nie mają należytego kształtu, barwy i wagi. Znajdowały się też na wystawie zboża nie mające normalnej wagi handlu. Jednakowoż i w bieżącym roku zboża z innych krajów monarchii i zagraniczne miały, mianowicie co do wagi, znaczną wyższość nad naszymi.

Z Galicji na 19 tylko 8 prób żyta, na 29 tylko 8 prób pszenicy, na 7 jedna tylko próba jęczmienia dochodziły do normalnej wagi lub nieco przewyższały ją. Z Morawy i Śląska na 25 prób pszenicy 16, wszystkie zaś żyta i jęczmienia próby miały normalną lub wyższą jeszcze wagę. Była nawet pszenica z wagą 180 do 184 funtów, żyto z wagą 168 funtów, jęczmień z wagą 154 do 156 funtów wiedeńskich. W ogólności tak pszenica, jak żyto, a szczególnie to ostatnie nie odznacza się ani kształtem, ani wagą, któraby mu zapewniała dalszy export. Jęczmień piękny mamy, lecz co do wagi, to normalna nawet (140 funtów) jest wyjątkiem.

O rezultatach targu zbożowego nie potrzebuje podawać wiadomości, gdyż te już przez dzienniki krajowe ogłoszone były. Obawa drożyzny uśmierzoną jest poniekąd wiadomością o znacznych zapasach z przeszłego roku i o tyle pomyślnym zbiorze w Ameryce, iż chociaż znacznie mniej, jak przeszłego roku zawsze jednak mógł targ europejski zasilany być z tamtąd Kukurudzy większego nawet niż przeszłego roku spodziewają się zbioru. Ziarno to dobrze też urodziło się na Multanach i Wołoszczyźnie. Żyto z pewnością będzie drogie, gdyż rosyjskie zapasy z potrzeby będą w granicach państwa użyte. Wódka też samo, jeżeli kartofle mierny dadzą plon, na co wszędzie zanoszą się.

Wystawa machin, narzędzi i różnych przyrządów do zboża i maki, była mniej bogata, niż przeszłego roku, miała jednak 142 wystawców z monarchii i krajów zagranicznych. Z naszego ani jednego. Najważniejszą była dla przemysłu młynarskiego

i piekarskiego. Dla rolników większej wagi była tylko wystawa licznych różnego rodzaju młynków i przyrządów do oczyszczania zboża. Na uwagę zasługiwały także worki różnej wielkości i jakości, odznaczające się siłą a szczególnie taniością. Firma Holdheim z Dündel (w Szkocji) i Hamburga, reprezentowana w Wiedniu przez M. Kohn (Praterstrasse 42) ofiarowała mi silne worki korcowe, loco Rzeszów, po cenie 450 zł. za 1000 sztuk. Jest to jeden z wyrobów, który regoby kraj nasz mógł dostarczać i za granicę, a przynajmniej co do taniości, konkurować z nią.

Z 3letniego doświadczenia zacerpnięto przekonanie, iż instytucja międzynarodowego targu zbożowego w Wiedniu, nie tylko utrzyma się, gdyż na realnej oparła jest potrzebę, lecz że nawet większe jeszcze z czasem przybierze rozmiary, ważny wpływ wywrze na rozwój handlu zbożowego w monarchii i w całej środkowej Europie. Wszelkstronny jednak nam pożytek natenczas dopiero przyniesie, jak jej w pomoc przyjdą i uzupełnią podobne instytucje w krajach koronnych, mianowicie w tych, które mają największą produkcję rolną.

Targi zbożowe nie tylko same przez się silnie wpłynąć mogą na rozwój handlu zbożowego, ale wykażą także potrzebę i wywołają inne zakłady i urządzenia dla produkcji i handlu zbożowego potrzebne, n. p. założenie składów zbożowych, uregulowanie taryf kolejowych i w ogólności ułatwienie stosunków handlowych.

W Wiedniu i Peszcie, Towarzystwo kolei państwowej (Staatsbahn), posiadał składy zbożowe. W Peszcie, na 150,000 centn., a na żądanie interesowanych, zamierza nowe urządzić. Memoryał w sprawie składów zbożowych we Lwowie, ułożony przez komisyję lwowską dla urządzenia targu zbożowego, przedłożył panu dyrektorowi kolei Karola Ludwika, oraz zakomunikowałem go JE. p. ministrowi Ziemiańskiemu w nadziei, iż też ważną sprawę poprze, gdzie i jak będzie potrzeba.

Zjazd targowy w Wiedniu, miał 5000 uczestników, z Galicji 104. Lecz ze stanu producentów rolników, było z kraju tylko czterech.

Przejęty ważnością międzynarodowego targu zbożowego w Wiedniu, ośmielał się ponownie zwrócić baczną uwagę szan. komitetu na to, co się do niego odnosi. Pierwszem zadaniem być powinno zaprowadzenie we Lwowie corocznego targu zbożowego krajowego.

Przez to, iż uzyskaliśmy, że targ wiedeński odbywać się odtąd będzie nie w pierwszej lecz w drugiej połowie Sierpnia, a może i później usunięta została główna trudność urządzania kraj. targu, przed targiem międzynarodowym, tak aby przygotować się móż na targ i wystawę wiedeńską. — Ułatwi to nam wiele tranzakcje handlowe z zagranicą. Usunięta też została i druga trudność, pochodząca ztąd, że nasze Towarzystwa gospodarskie, t. j. Reprezentacje producentów, nie miały organu swego w komitecie wiedeńskim, a przeto i urzędzenia co do targu zbożowego odpowiednie potrzebom naszym, nie łatwo dały się przeprowadzić. Odtąd co roku, Towarzystwo gospodarcze wybierać będzie jednego członka do komitetu centralnego. Starać się nam należy, aby na zjeździe wiedeńskim, więcej było uczestników kraju, ze stanu producentów. Ważniejsza jeszcze, aby producenci nasi licznie na wystawie wiedeńskiej reprezentowani byli, przy czem zalecić, by przy płodach i produktach wystawionych, była wiadomość podana, z jak pochodzą oraz wskazana najbliższa stacya kolejowa.

Kraju naszego dobrobyt, na chwilejnej oparty jest podstawie, gdyż na jednej stoi nodze, t. j. na produkcji surowych płodów, a zbywa mu na drugiej, t. j. na przemyśle fabrycznym i rękodzielniczym. Pielęgnowmy więc starannie tę jedną przynajmniej nogę, gdyż jak ta osłabnie, to upadniemy, a jak się wzmożni, to umożliwi i ułatwi nam także dojście do drugiej nieodzownej bogactwu kraju podstawy. Do tego zaś rozwinięcie i ustalenie stosunków handlowych, zapewniających korzystny obdyt jest i będzie najsilniejszym środkiem i bodźcem.

OSTATNIA POCZTA.

Najj. Pan udzielał wczoraj posłuchania.

O stanie zdrowia Najjaśniejszej Pani donosi *Wiener Abendpost*: „Według wiadomości z 12. b. m. o 11. godz. rano stan zdrowia Najj. Pani był bardzo zadowolający a humor wesoły. Chwilami zaniechane zostały okłady lodowe a Najj. Pani chciała w ciągu tego dnia wstać na próbę z łóżka.” Dzisiejsza zaś depesza tak opiewa: „Stan Najj. Pani jest ciągle pomyślny. Onegdaj i wczoraj Najjaśniejsza Pani wstawiała kilka

razy z łóżka. Polepszenie postępuje prawidłowo.

Najd. Arcyksiążę Karol Ludwik wraz z małżonką, odwiedził d. 12. b. m. w Pradze Cesarzową wdowę, po czem wjechał dnia 13. b. m. do Monachium.

Najj. Pan nadał marszałkowi sejmowemu w Zagrzebiu, p. Cresticowi, w uznaniu zasług około spraw publicznych, krzyż kawalerski orderu Leopolda.

Do Przibramu w Czechach przybył d. 13. b. m. na uroczystość górniczą pp. hr. Mannsfeld minister rolnictwa, i namiestnik czeski br. Weber. Przyjęła ich dyrekcyja górnicza wraz z reprezentantami wszystkich urzędów miejscowych. Do miasta wprowadzono ich wśród strażów moździerzy; obywatelska straż strzelecka pełniła służbę straży honorowej. Na kilka minut przed rozpoczęciem uczy wręczył p. minister rolnictwa radcy dworu Jeschke order korony żelaznej trzeciej klasy. Na tę uroczystość przybył także ks. Colloredo wraz z córką. Wieczorem odbył się pochód z pochodniami.

Z Zagrzebia telegrafują do dzienników wiedeńskich: „Soic, biskup w Zengg, został usunięty z zajmowanej posady z powodu nieporozumień z kapitułą; na jego miejsce mianowano biskupem zagrzebskiego profesora wszechnicy dr. Antoniego Krzan’a.

Książd Rander, biskup w Veszprim na Węgrzech, i kanclerz królowej, zmarł d. 13. b. m. w Budapeszcie w skutek ataku apoplektycznego.

Z Freiburg na Szląsku donosi telegram z dnia 13. b. m. że cesarz Wilhelm wjechał rano do Haynau na ćwiczenia 5 korpusu wojsk. Arcyksiążę Albrecht jechał z królewiczem drugim pojazdem, w pierwszym zaś jechał Cesarz z księciem Pszczyńskim (Pless).

Donoszą z Madrytu o kryzys ministeryalnej zakończony utworzeniem gabinetu Jovellara, co następuje: Trzej ministrowie, którzy reprezentowali dawniej partję umiarkowaną, podali się do dymisji, niechając się zgodzić na wybory do kortezów przez głosowanie powszechne, wbrew zdaniu Canovasa, iż rząd powinien szanować obowiązujący przepis ustawy a pozostawić kortezom prawo zmienienia ustawy, jeśli to uznają za potrzebne. Król polecił potem Canovasowi utworzyć nowy gabinet lecz tenże odmówił, nadmienając, iż biorąc długo udział w gabinecie reprezentującym myśl pojednania stronnictw, nie może dalej z jednym stronnictwem rządzić. Król podziękował mu bardzo gorąco i wezwał Jovellara, aby złożył gabinet, którego skład jest już znany. Ministerium to składa się z bar-dziej liberalnych członków niż poprzednie; do jego utworzenia przyłożył się Canovas.

Obchód urodzin Michała Anioła rozpoczął się 12. b. m. w Florencji przy udziale władz, reprezentantów senatu i izby deputowanych, kilku członków ciała dyplomatycznego i konsularnego, zastępców gmin włoskich i zagranicznych, instytutów, towarzystw artystycznych, naukowych i robotniczych, licznych stowarzyszeń tudzież włoskich i zagranicznych dziennikarzy. Podczas odwiedzin grobu Michała Anioła Dr. Floerke z Weimaru złożył wieniec srebrny i miał mowę, w której położył nacisk na to, że Niemcy przyłączyli się do Włoch aby uczcić pamięć Michała Anioła. Profesor Lützow wręczył w imieniu niemieckiej kapituły wolnomularskiej również dar akademij niemieckich i miał mowę, w której wyraził życzenia utrzymania pokoju i zbratania się ludów niemieckiego i włoskiego. Następnie odczytano adres artystów niemieckich. Dnia 13. b. m. otwarto wystawę arcydzieł Michała Anioła, których zbiór jest świetny.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Konstantynopol, 14. Września. Ostatnie urzędowe wiadomości z Bośni i Hercegowiny są bardzo pomyślne. Powstańcy zdają się mieć ochotę do zawiazania rokowań z konsulami; od kilku dni zaniechali wszystkich kroków zaczepnych. Katolicka ludność przejęta jest najlepszym usposobieniem dla rządu sułtańskiego. Mieszkańcy, którzy opuścili byli kraj, poczynają wracać. W ostatnich potyczkach oddziały powstańcze wszędzie zostały pobite.

Kragujewacz, 14. Września. Przy dzisiejszych rozprawach w wydziale adresowym większość pozostawia rządowi, czyli ma wydać wojnę Turcyi lub nie; mniejszość wnosi ustęp, w którym zawiera się żądanie wojny. Zdaje się, że dwie projekty adresu przyjdą pod obrady Skupczyny.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Kozłowski.

(3508 1—3) **E d y k t.**

L. 2907. C. k. Sąd powiatowy w Lutowiskach podaje do publicznej wiadomości odwołując się na edykt z dnia 13. Stycznia 1875. l. 4905. umieszczony w Gazecie Lwowskiej nr. 84, 85 i 87, że tam ogłoszona egzekucyjna sprzedaż gruntów w sprawie Antoniego Kaweckiego przeciw Moszkowi Hagler pto 450 złr. w. a. w dniach 30. Września, 28. Października i 25. Listopada 1875. każdą razą o 10 godzinie rano w tułejszym Sądzie się odbędzie.

Lutowiska dnia 3. Sierpnia 1875.

(3503 1—3) **E d y k t.**

L. 12835. C. k. Sąd obwodowy w Przemyśle otwiera niniejszem i ogłasza konkurs na wszelki ruchomy gdziekolwiek znajdujący się, i na cały nieruchomy w krajach w których ustawa konkursowa z dnia 25. Grudnia 1868. obowiązuje znajdujący się majątek p. Iwana Dziubaka rolnika w Lackiem i mianuje c. k. Sędzię powiatowego Strzeleckiego w Dobromilu komisarzem konkursowym z poleceniem, ażeby opieczowanie i spisanie masy konkursowej natychmiast przedsięwziął. Tymczasowym zarządcą masy konkursowej mianuje się p. Michała Barańskiego burmistrza w Dobromilu, zaś jego zastępcą p. Wiktora Mańkowskiego lekarza salinarnego w Dobromilu.

Równocześnie się wszystkich wierzycieli wzywa, ażeby na terminie dnia 23. Września 1875. o 9 godzinie przed południem z dowodami swych wierzycielskości dla zatwierdzenia tymczasowego zarządcy masy i tegoż zastępcy lub wyboru innego zastępcy masy i tegoż zastępcy, tudzież wyboru wydziału wierzycieli w obec komisarza konkursowego się stawili.

Wierzycieli wszyscy, którzy do masy konkursowej żądania mają wierzycielskości swe chociażby się nawet o nie spór już toczyli, mają w terminie przez komisarza sądowego wyznaczyć i osobno ogłosić się mającym w c. k. Sądzie powiatowym w Dobromilu a to tem pewnie zgłosić, ileż ich w razie przeciwnym skutki prawne ustawą konkursową zagrożone dosięgną. Na terminie likwidacyjnym także przez komisarza konkursowego oznaczyć i ogłosić się mającym, winni wierzyciele płynność zgłoszonych poprzednio wierzycielskości, oraz porządek w którym do zaspokojenia przyjąć mają wykażać. Na tymże terminie wolno jest wierzycielom w miejsce dotychczasowego zarządcy masy, tegoż zastępcy i wydziału wierzycieli, inne osoby swego zaufania powołać.

Nakoniec podaje Sąd do wiadomości, że dalsze ogłoszenia w tej sprawie konkursowej nastąpią przez dziennik urzędowy Gazety Lwowskiej.

Przemyśl 9. Września 1875.

(3400) **Erkenntnis.**

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 28. August 1875, 3. 24314 zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Correspondenz-Artikels mit der Aufschrift „[ ] Agram, 23. August (D-C)“ in der Zeitschrift „Politik“ (Morgenausgabe) Nr. 236 vom 26. August 1875 begründet den Thatbestand des im §. 63 St. G. bezeichneten Verbrechens der Majestätsbeleidigung und es wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. B. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 24. August 1875, 3. 23.801 zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Leitartikels mit der Aufschrift „K nynějšímu stavu,“ dann der des Correspondenzartikels „Z Buben u Prahy“ in der Zeitschrift „Budoucnost“ Nr. 16. vom 18. August 1875 begründet den Thatbestand des im §. 302 St. G. bezeichneten Verbrechens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung;

2. der Artikel „Odpověď ministra valky,“ der Correspondenzartikel „Z Brna“ und der Artikel „slavěmu ek. okresu hlavního města v Praze“ begründet den Thatbestand des im §. 300 St. G. bezeichneten Verbrechens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. B. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 21. August 1875, 3. 23549, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Povstání v Hercegovie“ (Z dubrovníka bis nehyne) in der Zeitschrift „Posel z Prahy“ Nr. 195 vom 18. August 1875 begründet den Thatbestand des im §. 305 St. G. bezeichneten Verbrechens gegen die öffentliche Ruhe

und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. B. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

(3422)

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht in Wien als Preßgericht hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der Nr. 25 der Zeitschrift „Wiener Verkehrs-Journal“ vom 1. September 1875 unter dem Titel „Eingefendet. Es brandelt“ enthaltenen Aufsatzes das Vergehen nach §. 300 St. G. begründet, und es wird nach §. 493 St. B. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 2. September 1875.

Schwaiger m. p. Dr. Rumpfmiller m. p.

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht in Wien als Preßgericht hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der Nr. 19. der Wochenschrift „Wiener Vorstadt-Press“ vom 30. August 1875, enthaltenen Artikels mit der Aufschrift „Das Elend des Kleingewerbes“ in den Stellen vom Beginne bis zu den Worten „aber wir vermuthen es“ das Vergehen nach §. 300 St. G. begründet, und es wird nach §. 493 St. B. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 2. September 1875.

Der f. f. Vice-Präsident:

Schwaiger m. p.

Für den f. f. Rathsecretär:

Dr. Rumpfmiller m. p.

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 28. August 1875, 3. 24132 zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Manifest der Führer der Action in der Herzegovina,“ abgedruckt in der Zeitschrift „Politik“ (Abendausgabe) Nr. 234 vom 24. August 1875 begründet den Thatbestand des im §. 305 St. G. bezeichneten Verbrechens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. B. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

(3485)

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 28. August 1875, Zahl 24401, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Feuilletonartikels mit der Aufschrift „Oberouzer p's smarti“ in der Zeitschrift „Kvas“ Nr. 8. vom 1. August 1875 begründet den Thatbestand des in den §§. 491 und 493 St. G. und Art. V. des Gesetzes vom 17. December 1862, Nr. 8 R. G. Bl. ai 1863, bezeichneten Verbrechens gegen die Sicherheit der Ehre und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. B. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

(3468)

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Triest hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 26. August 1875, 3. 6163/660, zu Recht erkannt:

Der Inhalt der Illustrations-Artikel auf Seite 29 mit der Aufschrift „Bandiere e Bandiere“ und die darunter gedruckten Worte „Trie ste si schiera — raggi del sole nascente,“ ferner des Artikels auf Seite 30 mit der Aufschrift „Un poco di Luce“ und den Endworten „collezione di coccarde. Eolo,“ enthalten in der Zeitschrift „La Bora“ Nr. 4. vom 2. August 1875, gedruckt in Triest bei G. Balestra & Comp., begründet den Thatbestand und zwar der erste des Verbrechens nach §. 65 a, der zweite des Verbrechens nach §. 300 St. G. und es wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 493 St. B. D. und §. 36 St. G. die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

(3522 1—3)

E d y k t.

L. 5289. C. k. Sąd powiatowy w Chrzanowie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 105 złr. z pn od Mateusza Urbasńskiego Lewkowi Wienerowi należące się, odbędzie się w dniach 14. Października, 18. Listopada i 16. grudnia 1875. każdą razą o godz. 10. przed południem w gmachu sądu w publicznym licytacji, nie podzielonej połowy gospodarstwa pod Nr. 59. w Balnie położonego, dłużnika Mateusza Urbasńskiego własnej, składającej się z połowy domu, stodoły i połowy gruntu obejmującego powierzchnię 6 morgów 15680 kwadr.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 250 złr.

Wadyum wynosi 25 złr. w. a.

Na pierwszych dwóch terminach posiadłość poniżej ceny szacunkowej a na trzecim poniżej kwoty 140 złr. nie będzie sprzedana.

Resztę warunków licytacyjnych, oraz akty zastawnicze opisanie i oszacowanie można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Chrzanów dnia 26. Lipca 1875.

(3514)

E d y k t.

L. 10791. W Imieniu Jego Cesarskiej Mości! C. k. Sąd krajowy dla spraw karnych we Lwowie orzekł na podstawie §§. 489 i 493 ustawy o post. kar w skutek wniosku c. k. Prokuratorji P. z dnia 7. września 1875 l. 4956. uczynionego, na potwierdzenie konfiskaty Nr. 207. czasopisma poli-

(3513 1—3) **Ogłoszenie licytacji.**

L. 540. W skutek zezwolenia c. k. ministerstwa skarbu z dnia 8. Kwietnia 1875 l. 8354 przeprowadzona będzie w c. k. zarządzie salinarnym w Delatynie publiczna licytacja przez oferty pisemne celem sprzedania następujących przedmiotów najwięcej ofiarującemu mianowicie:

a) Dwie miary dzienne na asfalt w Kosmaczu — Rusztor, udzielone c. k. zarządowi salinarnemu dokumentami władzy górniczej z dnia 6. Sierpnia 1858 l. 395 i 396 a mianowicie:

miara Joanna w obszarze	3944	0
i „ Marja	8125	0

b) Inwentarz sprzętów służących do wytwarzania asfaltu.

Wyż wymienione przedmioty tylko wspólnie sprzedane zostaną.

Fiskalna cena powyższych przedmiotów wynosi, mianowicie: miary dziennej Joanny 340 zł. — miary Maryi 85 zł. zaś sprzętów do wyrobu asfaltu służących 322 zł. 52 ct. razem 747 zł. 52 ct.

Przepisowo sporządzone oferty, opatrzone w wadyum 100/o ceny ofertowej w gotówce lub w papierach wartościowych, do przyjmowania jako kaucye upoważnionych, wedle kursu dziennego, nie zaś wedle wartości nominalnej obliczonych — należy wnieść do c. k. zarządu salinarnego w Delatynie do 6 godz. wieczorem dnia 18. Października 1875.

Warunki licytacji mogą być przejrzane w godzinach urzędowych w c. k. zarządzie salinarnym w Delatynie, lub też w departamencie XI. c. k. krajowej Dyrekcji skarbu we Lwowie. Oprócz tego w c. k. zarządzie salinarnym przejrzeć można dotyczące dokumenta, kt remi miary dzienne ze strony władzy górniczej udzielone zostały, oraz i przyłączone mapy.

W ofercie należy wyrazić że oferent z warunkami licytacji jest dokładnie obznajomiony i że się tymże bezwarunkowo poddaje.

C. k. Zarząd salinarny.
Delatyn dnia 31. Sierpnia 1875,

(3402 1—3) **Obwieszczenie.**

L. 18257. Z dniem 16. Września 1875 zostaje urząd pocztowy w Zbyszycach przeniesiony do Tegoborza jako miejscowości która leży obok traktu kolejowego pomiędzy Okocimem i Nowym Sączem.

Z tego powodu zostaje ściśniona jazda posłańcza pomiędzy Nowym Sączem i Zakluczynem z dniem 15. Września 1875 na przestrzeń pomiędzy Gródkiem i Zakluczynem i będą obiegaly jazdy posłańcze pomiędzy Gródkiem i Zakluczynem wedle dotychczasowego, jazdy posłańcze zaś na przestrzeni pomiędzy Nowym Sączem i Okocimem wedle następującego porządku:

Z Nowego Sącza o 3 godz. — m. popołudn.	
w Tegoborzu	4 „ 20 „ „
z Tegoborza	4 „ 25 „ „
w Kątach	5 „ 45 „ „
z Kąt	5 „ 55 „ „
w Tymowej	7 „ 15 „ „
z Tymowej	7 „ 25 „ „
w Okocimie	9 „ 20 wie zór
z Okocima o V godz. 20 m. rano	
w Tymowej	VII „ 15 „ „
z Tymowej	VII „ 25 „ „
w Kątach	VIII „ 45 „ przedpołn.
z Kąt	VIII „ 55 „ „
w Tegoborzu	X „ 15 „ „
z Tegoborza	X „ 20 „ „
w Now. Sączu	XI „ 40 „ „

Odległość pomiędzy Kątami i Tegoborzem również jak pomiędzy Tegoborzem i Nowym Sączem wynosi 14/8 mil.

Do okręgu doręczeń urzędu pocztowego w Tegoborzu przydzielają się gminy, które należały do okręgu doręczeń zniesionego urzędu pocztowego w Zbyszycach a prócz tego gminy: Łososina, Wronowice, Łyczanka, Belsko, Biała, Rosmyrowa.

Co się niniejszem podaje do publicznej wiadomości.

Lwów dnia 28. Sierpnia 1875.

tycznego „Ojczyzna“ z dnia 5. września b. r. z powodu artykułu pod napisem „Lwów 4. września,“ zaczynającego się od słów „Wiadomość podana przez Dziennik polski...“, a kończącego się słowami: „...wśród rodzinnym kraju wśród swoich“, jako stanowiącego istotę czynu występku przeciw publicznemu porządkowi i spokojowi z §. 300 u. k., że artykuł ten zawiera w sobie istotę czynu występku przeciw publicznemu porządkowi i spokojowi z §. 300 u. k., że zatem zarządzone konfiskata tegoż numeru „Dziennika Polskiego“ jest usprawiedliwioną, dalsze rozpowszechnienie tegoż ma być wzbronione, i zabrany nakład w myśl §. 37. ustawy prasowej zniszczonym.

Co się do wiadomości publicznej podaje.

Lwów dnia 8. września 1875.

Lizitations-Ankündigung.

3. 540. In Folge Bewilligung des f. f. Finanz-Ministeriums vom 8. April l. J. 8354 werden von der f. f. Salinen-Verwaltung in Delatyn nachstehende Objecte im schriftlichen Offertwege an den Meistbietenden veräußert u. z.

a) die der gedachten Salinen-Verwaltung mit den bergbehördlichen Urkunden vom 6. August 1858 3. 395 u. 396 in Kosmacz Rusztor verliehenen zwei Tagmaßen auf Asfalt u. z.

Johanna pr.	3944	0
u. Maria pr.	8125	0

b) die der Asfalterzeugung dienenden Inventarialgeräte.

Die obigen Objecte werden als zusammengehörig unter Einem der Veräußerung ausgelegt.

Der Fiskalpreis der obgedachten Objecte ist u. z. der Tagmaße Johanna 340 fl. der Tagmaße Maria 85 fl. und der obgedachten Asfalterzeugungsequipisten 322 fl. 52 ct. zusammen 747 fl. 52 fr.

Die vorchriftsmäßig ausgefertigten mit einem Vadium von 100/o des Anbotes imbaren, oder in als Vadium annehmbaren nach dem Tageskurse nicht aber über Nennwert zu berechnenden gesetzlich zur Cautions-Aannahme für geeignet erklärten Wertpapieren belegten schriftlichen Offerten, sind bei der f. f. Salinenverwaltung in Delatyn bis 6 Uhr Nachm. am 18. October 1875 zu überreichen.

Die Lizitationsbedingungen können bei der f. f. Salinenverwaltung in Delatyn oder auch bei der f. f. Finanz-Landes-Direktion in Lemberg Department XI. bei der ersten auch die obigen bergbehördlichen Verleihungsurkunden sammt angehängten Karten in den gewöhnlichen Amtskunden eingesehen werden.

In der Offerte ist auch anzugeben, daß den Offerten die Lizitationsbedingungen bekannt sind, und er sich ihnen unbedingt unterwerfe.

Von den f. f. Salinen-Verwaltung.
Delatyn am 31. August 1875.

Grundmachung.

3. 18257. Am 16. September 1875 wird das f. f. Postamt in Zbyszycen in die längs der Botenfahrroute-Route Okocim-Neusandez gelegene Ortshafn Tegoborze verlegt.

Aus diesem Anlasse wird die Botenfahrt Neusandez-Zakluczyn mit 15. September 1875 auf die Strecke Grodek-Zakluczyn eingeschränkt und werden die Botenfahrten zwischen Grodek und Zakluczyn nach der bisherigen, die Botenfahrten zwischen Neusandez und Okocim dagegen in nachstehender Ordnung verkehren.

Von Neusandez	um 3 Uhr — M. Mt.
in Tegoborze	4 „ 20 „ „
von Tegoborze	4 „ 25 „ „
in Kätz	5 „ 45 „ „
von Kätz	5 „ 55 „ „
in Tymowa	7 „ 15 „ „
von Tymowa	7 „ 25 „ „
in Okocim	9 „ 20 „ „
von Okocim	um V Uhr 20 M. Früh
in Tymowa	VII „ 15 „ „
von Tymowa	VII „ 25 „ „
in Kätz	VIII „ 45 „ „
von Kätz	VIII „ 55 „ „
in Tegoborze	X „ 15 „ „
von Tegoborze	X „ 20 „ „
in Neusandez	XI „ 40 „ „

Die Entfernung zwischen Kätz und Tegoborze so wie zwischen Tegoborze und Neusandez beträgt 14/8 Meilen.

Dem Bestellungsbezirke des Postamtes Tegoborze werden die Gemeinden aus dem bisherigen Bestellungsbezirke des aufgelassenen Postamtes in Zbyszycen und außerdem noch die Gemeinden: Łososina, Wronowice, Łyczanka, Belsko, Biała, Rosmyrowa einverleibt.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Lemberg am 28. August 1875.

Drohowyże, am 22. August 1875

(3553 2—3) **E d y k t.**

L. 2278. C. k. Sąd powiatowy w Nowymy targu czyni wiadomem, iż w dniu 10. Lipca 1847 zmarł w Gronkowie beztestamentalnie Jędrzej Wilczek. Sąd nieznając miejsca pobytu jego synów Jana i Jędrzeja Wilczka wzywa ich, aby w przeciągu roku od dnia niżej wyrażonego zgłosili się w tymże Sądzie, w przeciwnym bowiem razie zostałby spadek pertraktowany z dziedzicami, którzy się zgłosili i z kuratorem Janem Wilczek dla nich ustanowionym.

Nowy targ 26. Czerwca 1875.

(3454 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 3798. C. k. Sąd pow. w Podgórzu wiadomem czyni Samuelowi Mendelsohnowi i jego rodzinie z życia i miejsca pobytu nieznanym, iż p. Gustaw Baruch podał przeciwko nim do tutejszego Sądu skargę z d. 27. Lipca 1875 do l. 3798 o orzeczenie przedawnienia jego prawa wolnego mieszkania w rzeczywistości pod nr. 96/32 w Podgórzu położonej, w stanie czynnym tejże rzeczywistości intabulowanego, że na tę skargę termin do ustnej rozprawy na dzień 8. Listopada 1875 o 10 godzinie przed południem wyznaczono, i że do zastępowania go w tym sporze ustanowiono P. adwokata dr. Romana Jakubowskiego kuratorem.

Wzywa się przeto pozwanego, aby na terminie albo osobiście stanął, lub sobie innego pełnomocnika wybrał, w ogólności aby się chwycił wszelkich środków do obrony służących, gdyż inaczej wszelkie z zaniechania wynikłe złe skutki sam sobie przypisze.

Z c. k. sądu powiatowego.

Podgórze dnia 27. Lipca 1875.

(3455 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 3830 C. k. Sąd powiatowy w Podgórzu uwiadamia Franciszka Prochowskiego, i Hieronima Blaschke, a względnie ich z nazwiska i miejsca pobytu niewiadomych spadkobierców, że Gustaw Baruch dnia 29. Lipca 1875. do l. 3830 wniosł przeciwko nim pozew o uznanie go za właściciela rzeczywistości pod l. 36/72 w Podgórzu położonej, na który do ustnej rozprawy termin na dzień 8. Listopada 1875 o 10 godzinie z rana wyznaczony został, i że do ich zastępowania w tym sporze ustanowiono P. adwokata dr. Romana Jakubowskiego w Krakowie kuratorem tychże.

Wzywa się zatem pozwanym, ażeby ustanowionemu kuratorowi potrzebnej informacji udzielili, lub sobie innego zastępcę obrali, i o tem Sądowi donieśli, gdyż inaczej wszelkie z zaniechania wynikłe złe skutki sami sobie przypiszą.

Z c. k. sądu powiatowego

Podgórze dnia 20. Sierpnia 1875.

(3456 2—3) **E d y k t.**

L. 3595. C. k. Sąd powiatowy podaje do wiadomości, że w drodze egzekucji celem zaspokojenia przez Leopolda Seidenfelda przeciw Janowi Grzechackiemu wywalczonej sumy 117 zł. z pn. licytacyjna sprzedaż budynków na gruncie pod nr. 43 w Babicy postawionych do masy s. p. Jana Grzechackiego należących na 90 zł. oszacowanych mianowicie spichlerza i stodoły w 3 terminach a to 22. Września tudzież 22. Października i 5. Listopada 1875. r. zawsze o godzinie 10 zrana na miejscu w Babicy odbyta zostanie i że takowe dopiero na trzecim terminie niżej ceny szacunkowej sprzedane będą.

Mający chęć licytowania mają złożyć wadium 10 złr. a nabywca złoży zaraz po zatwierdzeniu aktu licytacji całkowitą ofiarowaną cenę kupna z potrąceniem wadium do depozytu sądowego.

Reszta warunków licytacji tudzież protokół oszacowania wolno przejrzeć w Registraturze.

Wadowice dnia 14. Kwietnia 1875.

(3515 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 34566. W celu zabezpieczenia dostawy fabrykatów tytoniowych bezpośrednio z c. k. fabryk tytoniu, lub pośrednio z tutejszo krajowych dworców kolei żelaznej do tutejszo-krajowych c. k. magazynów sprzedaży tytoniu na rok 1876 to jest, na czas od 1. Stycznia do ostatniego Grudnia 1876 rozpisyje się konkurencja za pomocą pisemnych ofert, które należy wnieść najdalej do 6. Października 1875 do drugiej godz. po południu do Prezydium c. k. krajowej Dyrekcji Skarbu we Lwowie.

Oznaczenie stacji, z których i do których ma być uskuteczniiona dostawa, tudzież ilości w przybliżeniu przedmiotów dostawy, jako też kwoty przepisanej wadium, i warunki licytacji jako też kontrakt mogą być przejrane w c. k. krajowych Dyrekcjach Skarbu we Lwowie, w Wiedniu w Pradze i w Bernie, w c. k. Dyrekcjach Skarbu w Czerniowcach i Opawie, i we wszystkich tutejszo-krajowych powiatowych Dyrekcjach Skarbu i magazynach sprzedaży tytoniu.

C. k. krajowa Dyrekcja Skarbu.

Lwów dnia 8. Września 1875.

(3486 2—3) **Ogłoszenie.**

L. 1424. Na dniu 1. Października r. b. rozpoczęcie się pierwszy kurs c. k. szkoły górniczej mającej na celu wykształcenie uczniów na dozorców kopalni.

Warunki przyjęcia są ukończenie 18. roku życia, wykazanie się świadectwem z odbytych praktyk górniczych i złożenie pomyslnego egzaminu wstępnego z rachunków, konstrukcji linii i pisowni lub wykazanie się odpowiednimi świadectwami szkolnymi.

Prośby o przyjęcie do szkoły zaopatrzone świadectwami należy wystosować do podpisanego Zarządu.

C. k. Zarząd salinarny

Wieliczka dnia 8. Września 1875.

(3411 2—3) **C d i f t.**

3. 44511. Vom f. f. Landes- als Handelsgerichte wird hiemit bekannt gegeben, daß zur Vereinfachung der durch Moritz Blauer im Grunde des rechtskräftigen Urtheils vom 22. October 1863 3. 38427 und des daselbst befristigten obergerichtlichen Urtheils vom 21. März 1864 3. 2123 erfolgten Wechselsumme von 374 fl. 26 kr. St. M. f. N. G. die executive Feilbietung des dem Schuldner Franz Szcudkowski eigenthümlich gehörigen 1/3 Theiles der in Lemberg sub Nr. 3594/4 gelegenen Realität vorgenommen werden wird.

Diese öffentliche Versteigerung findet am 11. October 1875 und am 9. November 1875 jedesmal um 10 Uhr Vormittags statt.

Falls jedoch dieser Realitätsantheil bei den oben festgesetzten Terminen weder um noch über den Schätzungspreis nicht verkauft werden könnte, wird behufs Entwerfes der erleichternden Licitations-Bedingungen die Tagfahrt auf den 22. November 1875 10 Uhr Vormittags bestimmt.

Das zu erlegende Badium beträgt 337 fl. 62 kr. St. M. der Tabulatretract erliegt in der h. g. Registratur zur Einsicht.

Sie von werden nachfolgende ihrem Wohnorte nach unbekannten Hypothekargläubiger, und zwar: Reiner Klespe, Hinde Schönblum, Abraham, Brotscher, Amalie Klespe, Karoline Klespe, Johann Hornung, Anna Hornung, Johann Paul Turner, Mathias Alder, Paul Rupert, Johann Heinz, Rele Bardach, Emilie Gürtler, Johann Zieleschowski, Jonas Baum, Franz Gajewski, Johann Schimser, Julianna Schimser, Ursula Fiebich, Moses Rosenstrauch und Schiffe Kauf, dann alle übrigen Interessenten, denen der gegenwärtige Feilbietungsbescheid aus was immer für einer Ursache gar nicht oder nicht rechtzeitig zugestellt werden könnte, endlich diejenigen Gläubiger, welche nach dem 14. August 1875 an die Gewähr des feilbietenden Realitäts-Antheils gelangen sollten, durch den unter Einem hiemis für dieselben in der Person des Adv. Dr. Schrenzel, mit der Substitution des Adv. Dr. Weiss bestellten Curator und durch öffentlich. Verlautbarung des Edictes in Kenntniß gesetzt.

Vom f. f. Landes- als Handels-Gerichte

Lemberg, den 31. August 1875.

(3452 2—3) **C d i f t.**

3. 4266. Das f. f. Bezirksgericht in Krakowie macht hiemit bekannt, daß zur Vereinfachung der Versteigerung des Herrn Georg Wrba 4 Stück f. ungar. Nordostfeisenbahn-Aktien oder deren Werthes 667 fl. St. M. f. N. G. die dem Herrn Michael Dydalewicz gehörige, keinen Tabularkörper bildende Realität in Krakowie am 23. September 1875 um 11 Uhr Vormittags im Executionswege hiesiger Gerichts öffentlich feilgeboten wird.

Das Badium beträgt 200 fl.

Die pfandweise Beschreibung, der Schätzungsact und die Licitations-Bedingnisse können hiesiger Gerichts eingesehen werden.

Krakowiec, am 30. Juli 1875.

Kundmachung

3. 34566. Zur Sicherstellung der Verfrachtung der Tabakverschleißgüter unmittelbar aus den f. f. Tabakfabriken und mittelbar aus den hiesigen Eisenbahnhöfen zu den hiesigen Tabakverschleißmagazinen im Jahre 1876 das ist, für die Zeit vom 1. Jänner bis letzten December 1876 wird die Konkurrenz-Verhandlung mittelst schriftlicher Offerten, welche im Präsidium der f. f. Finanz-Landes-Direktion in Lemberg bis 6. October 1875 zwei Uhr Nachmittags zu überreichen sind, ausgeschrieben.

Die Bezeichnung der Stationen, aus und zu welchen die Verfrachtung zu geschehen hat, die Angabe der beiläufigen Mengen der Frachtgüter, des Betrages des einzuzahlenden Angeldes, dann die betreffenden Licitations- und Vertragsbedingungen, können bei den Finanz-Landes-Direktionen in Lemberg, Wien, Prag und Brünn, bei den Finanz-Direktionen in Czernowitz und Troppau, so wie auch bei allen hiesigen Finanz-Bezirks-Direktionen und Tabakverschleißmagazinen eingesehen werden.

Von der f. f. Finanz-Landes-Direktion

Lemberg, am 8. September 1875.

(3467 2—3) **E d y k t.**

L. 37394. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek podania Wacława Stanka w dniu 20. Marca 1875 do c. k. Sądu powiatowego w Przemyślanach wniesionego uchwałą z dnia 15. Maja 1875 do L. 19133 wykreślenie sum wekslowych 1100 zł. i 1050 zł. m. k. z pn. w stanie biernym dóbr Zędownice ut Dom. 251 p. 213 n. 29 on. i Dom 29 p. 220 n. 14 on. zahypotekowanych dozwoleń zostało.

Powyższą uchwałę doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomym Anieli Skarżyńskiej i Felicji Sozańskiej, do rąk równocześnie w osobie adwokata Dr. Janowicza z zastępstwem adwokata Dr. Józefa Smolki ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem Aniela Skarżyńskiego i Felicję Sozańską w należytych czasie u ustanowionego kuratora, lub też w Sądzie osobiście, albo przez innego zastępcę się zgłoszyć i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użyć, ile że z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypiszą.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 6. Sierpnia 1875.

(3482 2—3) **K o n k u r s.**

L. 1022. Na trzy posady adjunktów, sądów powiat. w IX. klasie rangi ze systemizowanymi należycieściami w Galicyi wschodniej opróżnionych, a to: 1) w Drohobyczu 2) w Dubiecku 3) jedna zaś bez stałego miejsca siedziby urzędowej; która to posada ostatnia z powodu założenia ksiąg gruntowych systemizowaną została. Ubiegający się o tę ostatnią posadę winni są swoje prośby w terminie 14 dniowym od trzeciego umieszczenia tego ogłoszenia w Gazecie lwowskiej w drodze przepisanej wnieść do dotyczących Prezydów sądów obwodowych mianowicie względem posady: ad 1) do Sambora; ad 2) do Przemyśla ad 3) wprost do Prezydium wyższego sądu krajowego. Na posadę ad 3) zamianować się mający adjunkt obowiązany będzie w miarę potrzeby przy którymkolwiek sądzie Galicyi wschodniej dać się używać i z urzędu za wynagrodzeniem przypadających normalnych należycieści do innego sądu Galicyi wschodniej dać się przenieść.

Lwów 7. Września 1875.

Doniesienia prywatne.**Numismatyka.**

Wyprzedaż w każdym kierunku bardzo obfitych zbiorów monet: **Regnaulta, Steckiego i Löhra**, — od 23. Października począwszy do 19. Listopada r. b. — Katalogi (6700 Nr.) gratis u

L. & L. Hamburger,
32 Friedberger Landstrasse
w Frankfurt nad Menem.
(3529)

Wysoką wartość dla cierpiących na płuca, serce i na nerwy ma

Liebiga Extrakt Kumysowy.

Proszę mi przysłać jak najrychlej 36 flakonów pańskiego Kumys-Extraktu, ponieważ spostrzegłszy po dziewięciu-dniowym używaniu takowego znaczne polepszenie u naszej córki, a zatem kurację dalej kontynuować chcemy. Osłabienie, które się codziennie a szczególnie wieczorem objawiało, usunęło się zupełnie a chora wygląda także znacznie lepiej.

Józ. Eisenkolb,
starszy nauczyciel.

Broszury Dr. Weil udziela się gratis i franko.

Cena jednego flakonu wraz z opakowaniem 1 zł. w. a. — Paczki zawierają nie mniej jak 4 flaszki. — Przy zamówieniach należy przelać oraz należycieść, ponieważ pobranie pocztowe do Austro-Węgier niema miejsca.

General-Depot von Liebigs Kumys-Extrakt.

Berlin, Friedrich Strasse 196.

NB. Lekarze naszego zakładu gotowi są każdą razą, otrzymawszy sprawozdanie kuracyjne, udzielić dotyczącym chorym szczegółowej informacji, bez pretensji na honorarium.

W interesie publiczności jesteśmy gotowi oddać skład nasz pojedynczym dobrze znanym firmom. (90 18—1)

Poradnik niezbędny

teraz, gdy ustawa hipoteczna w całym kraju wykonaną będzie, jest wydanie J. WINHARDA, c. k. inspektora podatkowego

„o podatkach i księgach hipotecznych“

któren nabyć można po cenie niższej 2 zł. 50 ct. w. a.

w Administracji „Gazety Lwowskiej“

2724 25—?

(3439 6—8)

Winogrona

z Feslau,

już całkiem słodkie

rozsyła od najmniejszej ilości, lub też

w koszach od 12 do 18 funtów

handel

Karola Klimowicza

ulica Wałowa, Nr. 11.

Nakładem wydawnictwa

„Gazety Lwowskiej“

opuściło prasę dzieło

Olej i воск ziemny

w Galicyi

przez Edwarda Windakiewicza

c. k. radcę górniczego

i jest do nabycia w Administracji

„Gazety Lwowskiej“

po cenie 2 zł. w. a.

1555

568 15 —?

HANDEL**MEBLI****Józefa Sanciewicza**

we Lwowie, Rynek l. 24 n.

poleca

**wiel i wybór najnowszych
Materii na Meble,**

jako też:

Zwierciadła, Żyrandole, Świeczniki,**Karniszy i wszelkie ozdoby Firanek,****i przybory do****różne meble orzechowe, roboty matowej****i z rzeźbą, i wyroby parkietów zwyczajnych****i w deseniach****Zamówienia wykonuje w najkrótszym czasie.**